Tef

SON ÇARE!..

Hiç düşünmeden her 6 ayda bir kuaför Hasan'a koşuyor.
Siz de 6 ay sonrası için sıra alın

TRAMVAYDA ÖYLE AÇIKÇA AKSIRMAYINIZ ÇÜNKÜ

Karşınızdakilere nezle geçirebilirsiniz

FAKAT DİKKATLİ OLUN...

Onlar sizin kafanıza bir şey geçirmesinler

CAFER - TAYYAR - NACİ NEZLE MENDİLERİNİ ÜÇ KİŞİ BİRDEN KULLANABİLİR

YAĞ DEĞİŞTİRMEDE TEREDDÜT EDİYORSANIZ..

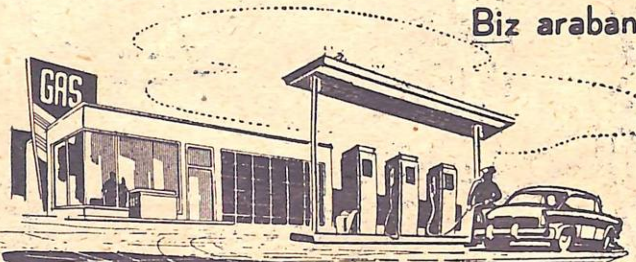

Biz arabanızın yağını değiştirirken siz de içerde pantolonunuzu değiştirin.

GASOLİN SAYESİNDE DE BÜTÜN YAGLAR ÇIKAR

Aradığınız telefon numarasını bulamıyormusunuz ?

TABİİ BULAMAZSINIZ
ÇÜNKÜ ŞİMDİ
ÇOK MEŞGULÜM
SONRA ARAYIN

ZENGİNLER DİKKAT EDİN!

Bütün para mücevher ve kıymetli eşyalarınızı gayet cuzi bir maaşla beklerim... İçerden dışarı kuş uçurtmam 7,65 lik tüfeğimle emrinize amadeyim

ESKİ GARDİYANLARDAN ŞABAN BEKLER

(HAZIRLAYAN) SUAVİ SÜALP

LAO-TSE

MOTUO SOA MU ve COATOM
KOMO - TE SOVANİ BİNANİN
ALEYH ZOMA LUTUSİ FOKTO
OLUNCA TOA FİUSO TOKO
İYİDİR

Yukarıdaki ilân endonozyaca olduğundan anlamayanların aşağıdaki adrese baş vurmaları rica olunur.

TAI GINSENG

LAO - TSE MOETE SUOMA

Mit diesem Zeichen erhalten Sie auch im A... echte TAI-GINSENG in Apotheken u. Fachdrogerien.

BÜLBÜLÜ ALTIN KAFESE KOYMUŞLAR

'Bu da kafes mi?', demiş
Halbuki kafesçi Bahattin sizi ve kuşlarınızı en

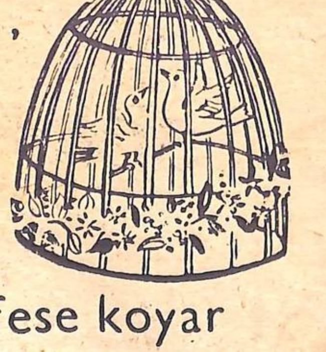

iyi şekilde kafese koyar

HAFTALIK SİYASİ MİZAH GAZETESİ

Tef

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : .... ERTEM EĞİLMEZ
Umumî Neşriyat Müdürü : .... FERRUH DOĞAN
Yanıksaraylar Sokak Esen Han - Cağaloğlu - Telefon: 27 34 49

«BU GAZETE BASIN AHLÂK YASASINA UYMAYI TAAHHÜT ETMİŞTİR.»

CİLT: 2 ★ 15 MART 1961 ÇARŞAMBA SAYI 39

Başyazı
EMİL GALİP SANDALCI

Ne Zaman?..

Komik mi desem, trajik mi bilemiyorum. Herhalde bir acayip yönümüz var bizim. Hâlimize bakıyorum bakıyorumda gülmek mi ağlamak mı gerek kestiremiyorum. Şu son bir yılda neler neler neler gördük. Nice dertli, sevinçli günler geçirdik. Umduk, üzüldük, karanlıklarda kaldık, kırıldık, gülüp oynadık. Geçen yıl bu günlerde yaklaşan seçimlerin sözünü ediyorduk. Sonra Yeşilhisar, Kayseri olayları, tahkikat komisyonları, İstanbul, Ankara Üniversiteleri çarpışmaları, nümayişler, 555 K'lar, 27 MAYIS'lar, 147 ler, 14 ler Yassıada duruşmaları, Kurucu Meclisler birbirini kovaladı.

Şimdi yeniden partilerden, yaklaşan seçimlerden söz ediyor, hesaplar yapıyor, tahminlerde bulunuyoruz.

Adeta; döndük, dolaştık, az gittik, dere tepe düz gittik. Bir de baktık ki bir arpa boyu yol gitmişiz ya da bir kocaman daire çizip başladığımız noktaya gelmişiz. Geceleyin vapura girip te yola çıktık zanneden sonra da sabahına sis yüzünden hareket edilmediğini farkeden, aynı rıhtım aynı manzara ile karşılaşan yolcular gibi.

Galiba, biz değişikliği partilerin iktidar koltuğuna oturup kalkmasında, başbakanların, bakanların, milletvekillerinin, parti adlarının, makam arabalarının sahiplerinin değişmesinde aradıkça, bunlarda bulup, onlardan bekledikçe dolap beygiri misâli döne dolana yerimizde sayıp kalacağız.

Ama, beş dönüm toprak uğruna nesiller boyu sürecek kan davâsı açanlar; yılın on iki ayının dokuzunda kahvelerde iskambil oynıyan yırtık donlu milyonlar; cehaletin koyu karanlığında elifi görüp mertek sananlar; dününü yarından ayıramıyanlar; geleceği cennette arıyanlar; tezekle ısınan, toprak altında yaşıyanlar; yağlı gömlek yakasının iki ucunu bir araya getiremiyenler;

(Devamı 15 nci Sahifede)

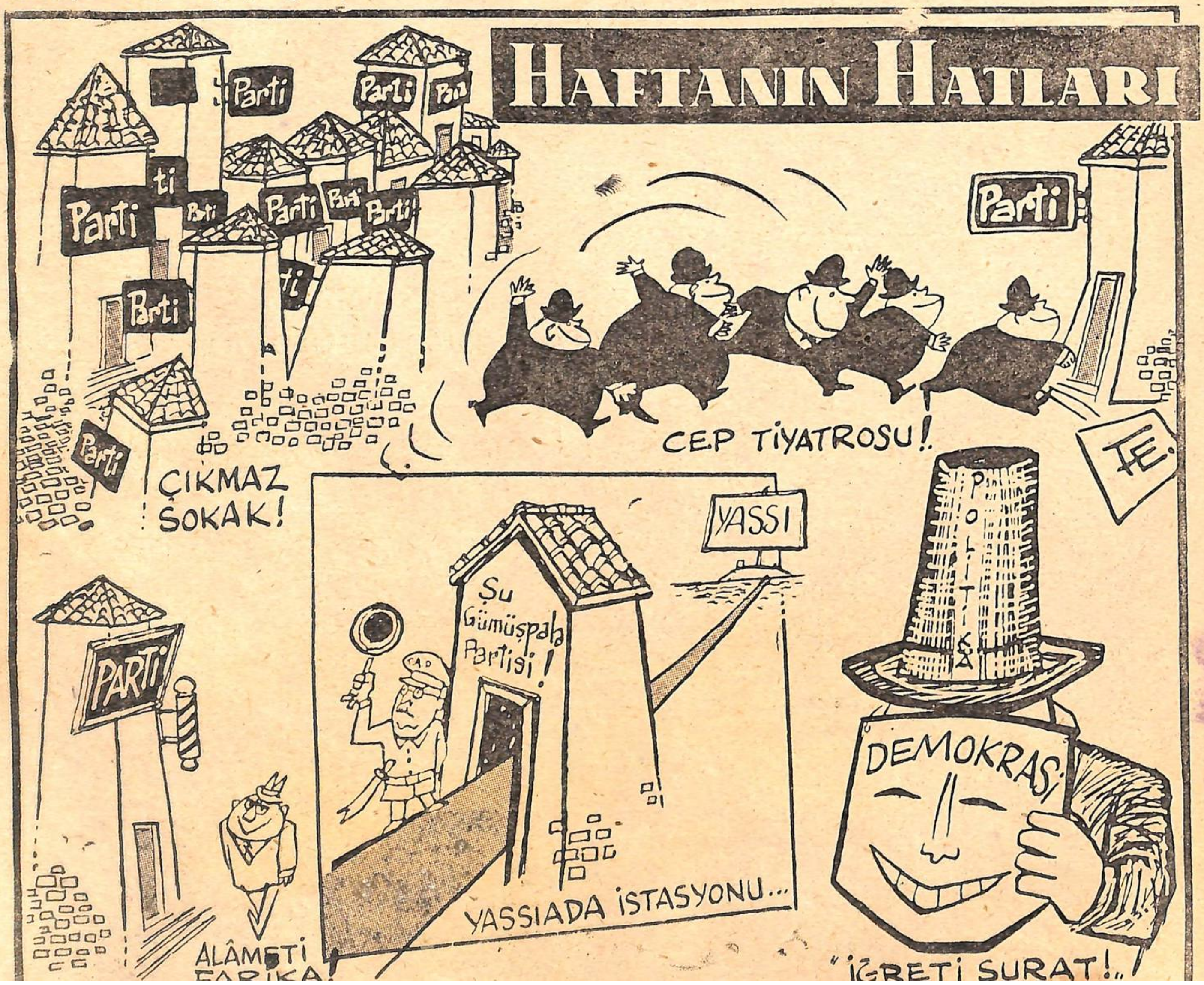

NERDEN NEREYE

MELİH CEVDET ANDAY

Adalet Partisi Başkanı Gümüşpala: «Kuyruk ve düşük demek doğru değildir, bunları komunistler kullanır.» buyurmuş. Anlaşılıyor ya, bundan sonra düşüktü, kuyruktu filân demiyeceğiz; «komunist» damgası hazır. A efendim, anlamıyacak ne var, adamın niyeti açık, kapatılmış olan D. P. nin oylarına konmak istiyor; «Seçimler çabuk yapılmalı.» diye çırpınması da ondan, iktidarı cebinde biliyor.

Gerçi sevmediği sözleri kullananları komunisttir diye damgalamaya kalkması çirkin ama, bu yeni siyasetçinin öyle safça bir davranışı var ki, kızamıyorsunuz, sadece üzülüyorsunuz; Bitmiyecek mi bu hastalık?

YA ÖTEKİLER?

Yeni Türkiye Partisi Başkanı Ekrem Alican da öyle, o da açıkca söylüyor: «Hoşlanmıyorum bu deyimleri kullananlardan.» diyor. Aynı hastalık, aynı belirti. Yeni bir parti kurmuş, gözleri kuyruklarda. Hoşlanır mı hiç?

Ya C. H. P. Genel Sekreteri Aksal ile, C. K. M. P. Genel Başkanı Bölükbaşı'nın söyledikleri ne ne dersiniz?

Gazeteciler soruyorlar, Gümüşpala böyle demiş, ne dersiniz, diyorlar. C. H. P. Genel Sekreteri Aksal şöyle cevap vermiş:

— Bu mesele üzerinde durmak istemiyorum.

«Sen de mi Brutus?» sözünün tam yeri. Bir siyaset adamı için, bugün, Türkiye'de bundan önemli mesele mi olur? Yakışır mı Bay Aksal?

Ya Bölükbaşı? O da gülerek:

— Paşanın sözüne gene Paşa cevap versin, diyerek işi şakaya vuruyor.

KEKEME İLE KEKEME

Bir kekeme, otobüs durağında bekliyen birine:

— Fa.. fa.. fa.. tih... o.. o.. oto... otobüsü... ne.. ne.. ne ne za.. zaman ge.. gelir... bi.. bi... bi.. bili.. yo.. yo.. yor musun.. su.. sunuz? diye sormuş.

Karşısındaki hiç cevap vermemiş. Adam da bakmış hayır yok, bekliyeceğime yürürüm demiş anlaşılan, yürümüş gitmiş.

Bir az öteden bunu gören başka bir adam, kekemeye cevap vermiyenin yanına yaklaşmış:

— Adamcağız sizden bir şey sordu, neden cevap vermediniz? diye sormuş.

Adam:

— a.. a.. a.. ayıp.. o.. o.. olu.. olur.. di. di.. di.. ye... çe.. çe.. çekin.. kin... kindim.. . demiş.

Belki Aksal'la Bölükbaşı da Gümüşpala gibi düşünüyorlar, ama ayıp olacak diye susuyorlar.

Melih Cevdet ANDAY

— NE O DOSTUM TAKVİMDE 13 MÜ TUTTURDUN.

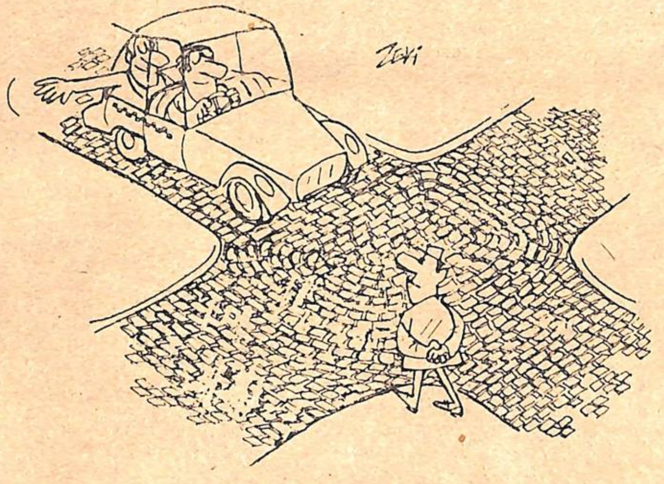

— TRAFİK KAİDELERİNE RİAYET ETMEYEN LER AĞIR CEZALANACAK...

PEŞİN PAZARLIK

Yer ve zamana bütün şartlariyle uymakta pek usta olan Düşükbaşı Menderes 2. Şimdi de bir numaralı İnönü hayranı.. Yassıada duruşmalarında İsmet Paşayı, öve öve gökten yere indirmiyor. saltanatları devrinde «Ak saçlı kızıl Papaz!.. Millî jurnalcı!.. Harp kaçağı İnönü» bugün artık «tarihe mal olmuş büyük bir kahramandır.» Bu sözlerin arkasındaki merhamet dilenciliğini de belirtmeye lüzum yok. Bu pazarlığın hesabı, İsmet Paşanın şu sözleri ile çoktan görülmüştü:

— Düşeceksiniz. Hem de çok fena düşeceksiniz... İşte o zaman sizi ben bile kurtaramayacağım..»

BİRAZ SABIR

Verilen bilgiye göre İstanbul üç yıldan önce susuzluktan kurtulamıyacakmış. Bunun için ilgililer endişe içindelermiş...

Hele şu siyasî faaliyetlere gereğince izin verilsin, parti sözcüleri ağızlarını açsınlar, kısacası seçim atmosferine girelimde siz işte o zaman adım başındaki «sululuğu» görün...

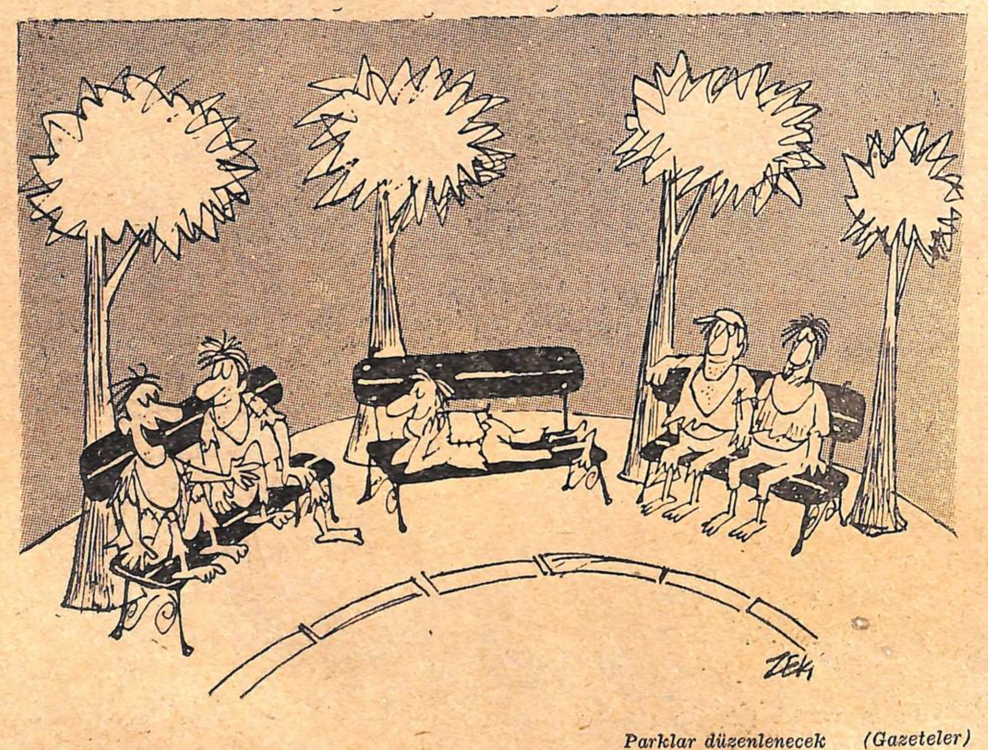

Parklar düzenlenecek *(Gazeteler)*

— KALK BİZ DE KENDİMİZE BİRAZ ÇEKİDÜZEN VERELİM!..

dişbudak

Selami İzzet Sedes

1700 de Kopenhagda Danimarka Kralını mağlûp eden, 1703 de Narvada Rusları, Kis - sovda Polonya Kralı Ogüst II. yi yenen, nihayet 1709 da Pultavada Büyük Piyere mağlup olup Üçüncü Sultan Ahmede sığınarak İstanbula iltica eden İsveç Kralı Charles XII:

«Politika kılıcımdır» derdi.

«Prens», «Savaş Sanatı» eserlerinin yazarı, tarihçi ve ünlü Devlet adamı Floransalı Mac - hiavel'e göre ise:

«Politika aldatmak sanatıdır.»

Bunlara mukabil - Hugo yazıyor - Madam de «Mxxx» politikayı şöyle tarif eder:

«Politika insanları ihtiyatla ve dürüstlükle idare etmektir.»

Ve Hugo diyor ki:

«— Politika kılıcımdır deyen deli, aldatmak sanatıdır deyen gaddardır. Namuslu bir insanın tarifi ise madam de «Mxxx» nin tarifidir.»

ET FİYATLARI YÜKSELDİ

Doğru. Kulaklarımıza küpe olsun.

★★★

Felsefede materiyalist, ahlâkta ammeci, politikada müstebit olan İngiliz filozofu Thomas Hobbesin bir sözü:

«Efendimiz bize suç teşkil edecek bir şey yapmanızı emrederse, emri yerine getirmeliyiz, meğer ki, o işin yapılmasını bize yakıştırmasınlar, bizim böyle bir iş yapabileceğimize inanmasınlar.»

Sözün kısası, herkes, yüksek kademeden aldığı emri, elinden geliyorsa, benimsedi ise yerine getirir.

«Viran olası hanede evladü iyal var» demeyelim artık.

Artık bu sözü hiç bir vatandaşa söyletmeyelim.

★★★

İleriyi görmek zorundayız. Bize ileriyi gören insanlar lâzım. Victor Hugolar lâzım. Bakın Hugo 1819 da, yâni bundan yüz iki yıl önce ne demiş:

«Fransa, İngiltere ve Rusya zamanında Avrupanın üç Devidir. İngiltere dayanıyor, Fransa kalkınıyor, Rusya kalkıyor. İhtiyar kıta ortasında henüz genç olan bu son İmparatorluk, yüzyıldır şaşılacak bir hızla büyüyor. İstikbali kaderlerimize çok ağır basacaktır...»

★★★

Arkamıza bakmaktan vazgeçmeliyiz. Geriden hayır yok bize, bunu anlamalı, anlatmalıyız. Arkaya, geriye bakanın iki gözünü kör etmeliyiz.

Savaşta olduğu gibi barışta da ileriye, hep ileriye.

«Osman Gazi İzmit üzerine yürürken, Gazi Ali Beyi Hereke üstüne yolladı. Ali Bey, yalın kılıç kaleye saldırdı. Kale zaptedildi ama, Ali Bey, bir ok isabetiyle bir gözünü kaybetti.

Etrafındaki er gaziler telâşlanınca Ali Bey güldü:

— Noldunuz yiğitler? dedi. Bir başa bir göz yeter iki gözü olup arkaya bakmaktansa, bir gözle ileri bakmak çok daha hayırlıdır.»

Bu memleket artık geri dönemez, bu memleket evlâtları artık geriye bakamaz. Aziz Atamızın bir sözünü hatırlayalım ve gericilere hatırlatalım:

«Ya bu deveyi gütmeli, ya... bu deveyi gütmeli... bu deveyi gütmeli...»

Selâmi İzzet SEDES

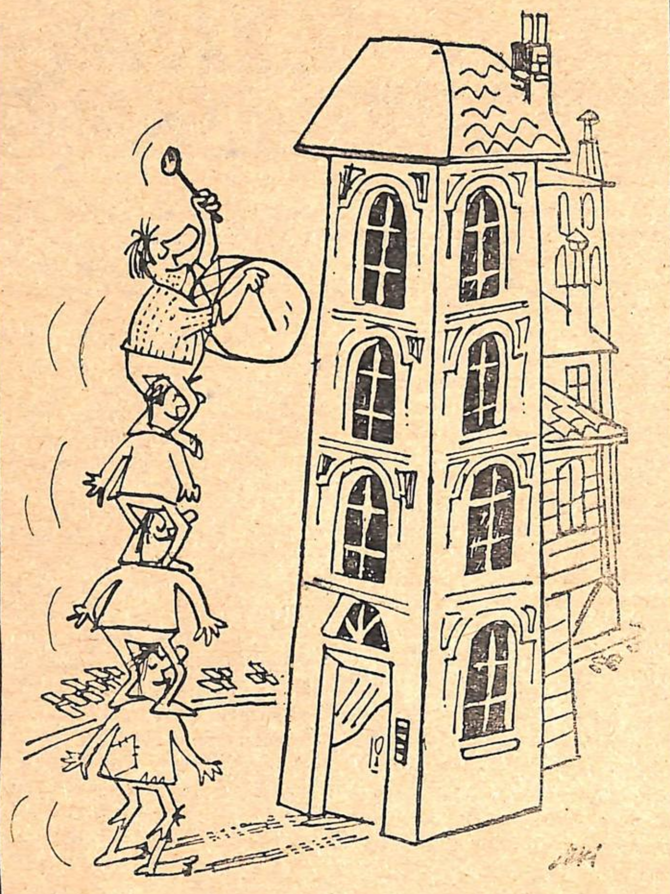

— HA GAYRET ÜST KATTAKİNİ UYANDIRABİLİRSEK HEPİMİZİ MEMNUN EDER...

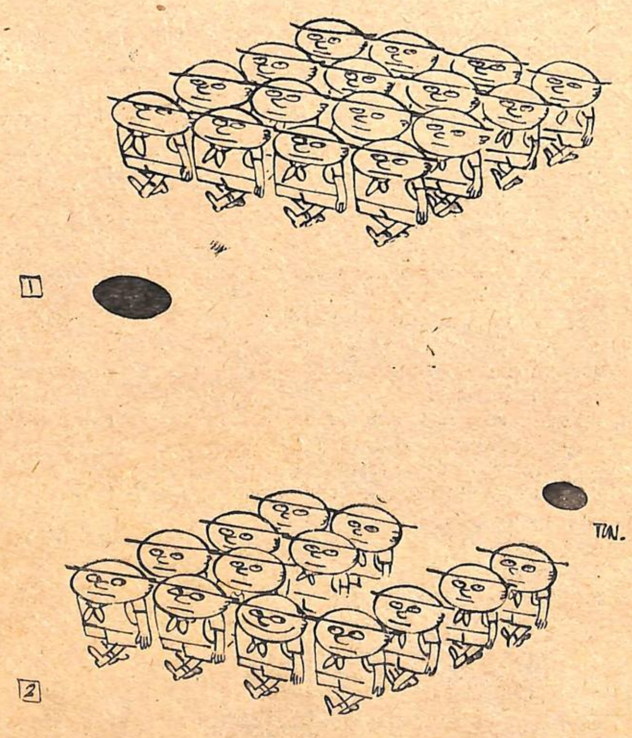

MUZİPLİK

Bir hükûmet nasıl devrilir?..

aziz nesin

— 2 —

1998 yılınd, Haparia kıtasının Kuzey - Doğusunda, Caperos dağlariyle Virnazut ırmağı arasındaki dağlık ve engebeli bölgede Tuştuk devleti bulunmaktaydı. Tuştuklar çok dalgacı, alaycı ve kendilerini kurnaz sanan saf insanlardı.

1998 yılı Şubat ayına kadar Tuştuk'larda «Yaşasın Memleket Partisi» iktidardaydı. Fakat bu tarihte yapılan seçimlerde Yaşasın Memleket Partisi iktidardan düştü, Vatan Evlâtları Partisi iktidara geçti. İşte bu iktidar değişikliği Tuştuk tarihinde çok büyük bir olaydır.

Vatan Evlâtları Partisinin başında Hafakan Bey vardı. Kötu adam denilemezdi. Uluslararası toplantılarda uyumaktan, uyumadığı zamanlarda da burnunu kaşımaktan başka bir kötü huyu yoktu.

Hafakan Bey başbakan oldu. onun başbakan oluşunu ana muhalefet partisi olan Yaşasın Memleket Partililer çekemedi - ler. Her ne uğruna olursa olsun, Vatan Evlâtları Partisini iktidardan düşürmek istiyorlardı. Durmadan burnunu karıştıran adamın başbakan olması, ulusal onurlarına dokunuyordu.

Hafakan Bey'in ve arkadaşlarının hırsız olduklarını gazeteler de yazdılar. Buna kimse aldırış etmedi. Halk,

— İş yapsın da varsın hırsız olsun... diyordu.

Haklıydılar Çünkü Yaşasın Memleket Partisi de iktidardayken az hırsızlık yapmamıştı.

Bu antipropaganda sökmeyince, Hafakan Bey'in diktatör olduğunu ilân ettiler. Ulusa hürriyet tanımıyordu.

Halk bunu da umursamadı. Kısacası, Yaşasın Memleket Partisi, Vatan Evlâtları Partisini iktidardan düşürmek için, bütün demokratik yöntemleri kullandı ama başaramadı. Bunun üzerine hükûmeti devirmek için halkı ayaklandırma yoluna gitti. Bu yanlış bir yoldu. Çünkü, kendi ülkelerinin özelliklerini ve koşullarını düşünmeden, başka ülkelerde uygulanmış ihtilâl yöntemlerini olduğu gibi taklide kalkıyorlardı. Tuştuklu'lar ayaklanamaz ve hiç bir zaman hükûmete karşı gelemezlerdi. Böyle bir gelenekleri yoktu. Onların ayaklanabilmesi için, başlarında hükûmetin «Her yurttaşın ayaklanması gerekir» diye kanun çıkarması, ayaklanmayanlardan da ağır ceza alması gerekirdi. Hükûmetin buyruğu ve desteği olmadan ihtilâla kalkamazlardı.

Vatan Evlâtları Partisi, hükûmeti devirmek için her yola baş vurup da başaramayınca bu partinin genel başkanı Kurt Santos, Partisinin yönetim kurulu üyelerini topladı, onlara şöyle dedi:

— Sayın arkadaşlarım! Hükûmet devirmekte başarı gösteremeyişimizin sebebi, başka yerlerdeki ihtilâl metotlarını örnek alışımızdır. Oysa biz ulusal benliğimizden ve yerli ruhumuzdan ayrılmamalıyız. Her ülkenin kendine özgü koşulları vardır. Öyleyse biz, kendi ruhumuza uygun hükûmet devirme yolu hangisi ise onu arayıp bulmalıyız. Ben bu konuda tarihimizi inceledim ve bize uygun bir hükûmet devirme yönetimi buldum Bu, dünyada bir eşi benzeri daha görülmemiş bir hükûmet devirme olacaktır.

Benim dediklerimi dinler ve yaparsanız bu Hafakan, iki aya kalmaz, gümbür gümbür devrilir.

Yönetim Kurulu üyeleri, partilerinin genel başkanı Kurt Santos'a,

— Nedir bulduğunuz bu hükûmet devirme yöntemi? Aman çabuk söyleyiniz! dediler.

Parti Genel başkanı cevap verdi:

— Kendi partimiz nasıl iktidardan düştüyse, aynı yolla bu hükûmeti devirmeliyiz. Biz, kendi başımıza gelenleri unutup, başka ülkelerden hükûmet devir mek için hazır reçeteler almaya kalkıyoruz. Bizim yanıldığımız burası işte!.. Biz iktidardan neden düştük; bunu düşünelim. Partimizin iktidardan düşmesi, partilerimizin, yâni bizim kendi yüzümüzden olmuştur. Halk bizi beğenmedi, istemedi ve hükûmetten düşürdü. Öyle değil mi?

Üyeler,

— Evet, Öyle!.. dediler.

— Öyleyse biz, kendi partimizden istifa edip Vatan Evlâtları partisine geçelim. O partiyi dolduralım. O zaman yurttaşlar Vatan Evlâtları Partisini de beğenmeyip iktidardan düşüreceklerdir. Ne dersiniz?

Üyeler,

— Çok doğru yahu, hiç aklımıza gelmemişti. Hay aklınla yaşa!.. dediler.

Yönetim Kurulundan biri,

—Pekiy ama biz Vatan Evlâtları Partisine geçince ne yapacağız? diye sordu.

Buna, Yaşasın Memleket Partisi Genel Başkanı,

— Hiç bir şey yapmıyacağız, dedi, bizi hiç bir şey yapmadığımız için iktidardan düşürdüler. Vatan Evlâtları Partisine girince de hiç bir şey yapmıyacağız. Kendi partimiz iktidardayken ne yaptıksa, yine öyle yapacağız. Haydi şimdi birer ikişer istifa edip, Vatan Evlâtları Partisine geçelim. Ve kendi partimiz iktidardayken ne yaptıksa yine öyle yapalım.

Bu toplantıdan sonra, Yaşasın Memleket Partisinin ocaklarına, bucaklarına kadar alınan bu karar yayıldı. Yaşasın Memleket Partisinden istifa edenler, Vatan Evlâtları Partisine doluşuyordu.

Vatan Evlâtları Partisi Başkanı Başkan Hafakan da, partisine akın akın katılmalardan çok seviniyordu. Kendi partisi güçleniyor, muhalefet partisi zayıflıyordu.

Vatan Evlâtları Partisinin kongresi vardı. Başbakan Hafakan Bey kürsüye çıktı, mikrofonun önüne geçti:

— Muh... dedi.

Bir alkıştır koptu. Alkıştan, Başbakan konuşamıyor, söylediği anlaşılmıyordu. Bay Hafakan bir daha,

— Muh...

Dedi. «Muhterem arkadaş-

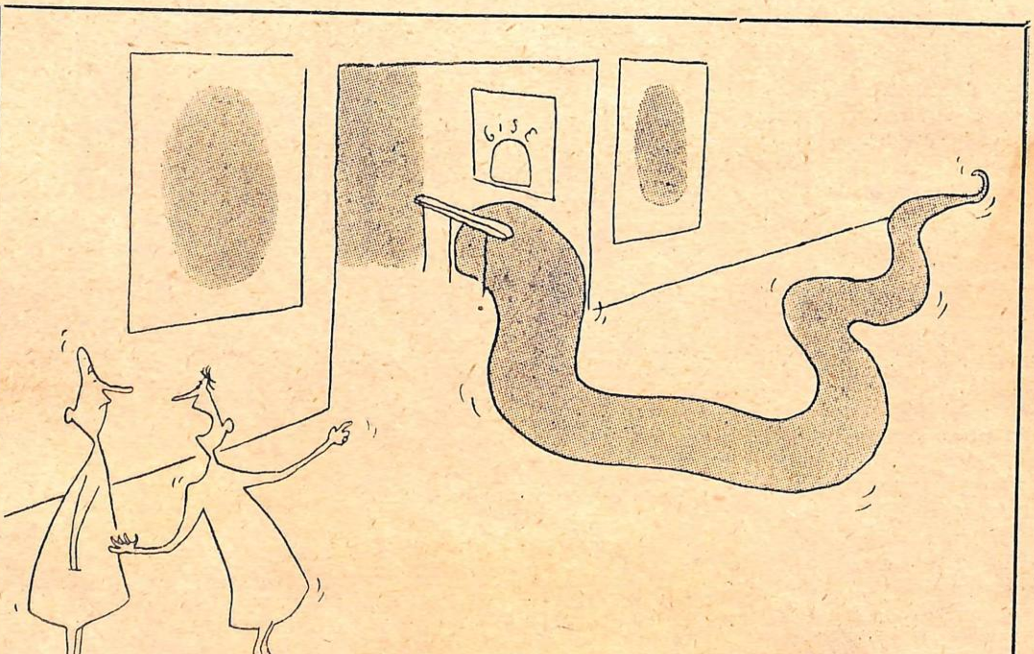

— NASIL BİLET ALACAKSIN BİRADER GÖRMÜYOR MUSUN? KUYRUĞU!..

ÇOK BİLEN...

Papa her sabah uyandığı zaman, odasına giren hizmetçiye saati ve havanın durumunu sorardı. Zile basınca, içeriye giren hizmetçi, (saat 9, hava açık) ve ya (saat 10, fırtına var) diye cevap verirdi.

Papa da, her defasında, (teşekkür ederim, Tanrı ve ben bunu biliyoruz) karşılığını verirdi. Hizmetçi, zamanla bu cevaba kızmaya başlamıştı. (Mademki biliyor, ne diye tutup sorar?) düşüncesi, onun aklından silinmiyordu.

Bir sabah gene içeriye girdiğinde:

— Saat 8, hava güneşli, dedi.

Papa da mutad cevabını verdi:

— Teşekkür ederim, Tanrı ve ben bunu biliyoruz.

Hizmetçi sinsi sinsi gülümsedi. Perdeyi açtı ve:

— Hıh, dedi. Sizin bir şey bildiğiniz yok. Dışarda şakır şakır yağmur yağıyor...

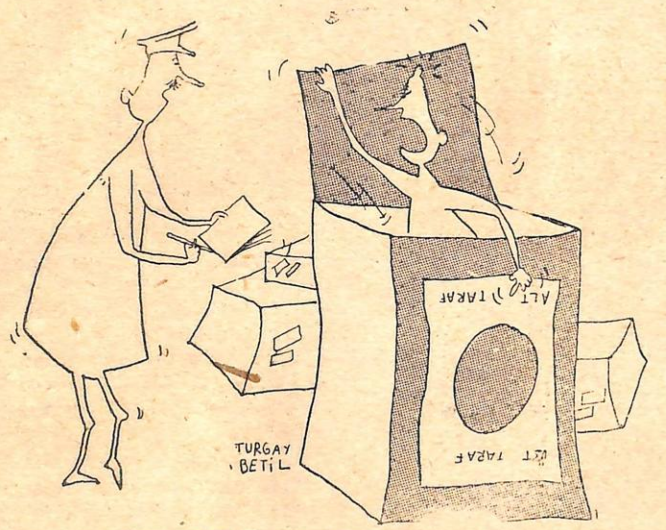

— BİRAZ DİKKAT ETSENE BE!..

lar!» demek istiyordu. Ama alkışların şiddetinden «Muh...» diyor, arkasını söyliyemiyordu. Yaşasın Memleket Partisinden Vatan Evlâtları Partisine aktarma olanlar, tıpkı kendi eski partileri iktidardayken yaptıkları gibi, başkalarını durmadan alkışlıyorlardı.

Bay Hafakan,

— Muh... muh ...muh... diyor, hıçkırık tutmuş gibi, başka bir şey söyliyemiyordu.

— Muh...

Alkış kıyamet...

— Arkadaşlar, çok rica ederim... dedi.

Alkışlıyorlardı.

— Tadını kaçırdınız artık! dedi.

Alkış daha da şiddetlendi. Başbakan kızmıştı:

— Ama yeter artık!.. Muh..

Alkış göklere yükseliyordu.

Başbakan kıpkırmızı oldu,

— Yeter ulan... Kesin! diye bağırdı.

Dinliyen yoktu, alkışlıyorlardı.

Kızgınlığın sonuna gelen başbakan, ne yapacağını şaşırıp gülerek,

— Yapmayın ulan, dedi, namussuzluk etmeyin... Muh...

Baktı ki alkış durmuyor; Başbakan alkış gürültüleri arasında ne dediğini kendisi de anlamadan konuştu, kürsüden indi. Kongre böylece sona erdi... Ama başbakanı nerde görseler, aktarma partililer durmadan alkışlıyorlardı. Öksürse alkışlıyorlar, hapşırsa alkışlıyorlar, esnese, uyusa burnunu kaşısa alkışlıyorlardı.

İlk zamanlarda bu alkışlara kızan, hattâ,

— Yapmayın yahu... Rica ederim... Namussuzluk etmeyin!.. derken, yavaş yavaş alkışlara kızmaz oldu. Sonraları alkışa alıştı. Daha sonra alkış beklemeye başladı. Gözünü kırpsa da alkışlamayı unutsalar, neden alkışlamadınız, der gibilerden kızarak çevresindekilere bakıyordu.

Böyle böyle...

Halk arasında söylentiler almış yürümüştü. Herkes Başbakanın deli olduğunu söylüyordu. Delinin sonu ne olursa, Başbakanın ve Vatan Evlâtları Partisinin sonu da öyle oldu. İki ay bile sürmedi. Vatan Evlâtları Partisi hükûmeti devrildi

Tarihteki bu en önemli hükûmet darbesinden ders almamız gerekir. Bütün yöntemler denenip de hiç biriyle hükûmet devrilmezse, bu yöntemi denemek gerekir. Dünyanın en sağlam hükûmetleri bile buna dayanamaz, devrilirler.

Hepinize, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

SON

Genç kuşağın en sevilen şairlerinden biri olan Ümit Yaşar OĞUZCAN'ın bu sayımızdan itibaren taşlamalarını yayınlıyoruz.

"Akıllı Maymunlar" kitabı ile düşük idarenin en güzel yergisini yapan OĞUZCAN, taşlama edebiyatında genç kuşağın en başarılı ismi olarak yer almıştır.

AYDIN HAVASI

Kimi «Hatırlamıyorum Reis beyefendi» diyor.
Kimi «ben yapmadım,
ben görmedim,
ben duymadım,
Kimi de «bütün suç onda» diyor
— O emir verdi vurduk,
— O emir verdi kırdık,
— Boynumuz kıldan ince.
— Çaldıysak;
Öyle üç beş kuruş çalmadık ki
Utanalım.
— Rüşvet aldıysak;
Randevuevlerinden, kumarhanelerden,
kerhanelerden aldık
Vermeselerdi.
Biri de kalkmış:
«Talebe kardeşlerim» diyor da
Bir daha demiyor.
Ya öteki:
«Paşaya diyor çok saygım var benim»
— Refikam cariyenize de bir gece söylemiştim
Ben bu gidişatı beğenmiyorum diye
Onun için tahliye isterim efendim
tahliye.
Ya şu cevhere ne buyrulur?
«Böyle olacağını bilseydim istifa ederdim.»
Ulan etseydiniz be
Sizi tutan mı vardı?
Kara gözlerinize aşık değildik ya!
Elinizin pisliğiyle
Devlet işine karışırsanız,
Böyle olur işte.
Şimdi kem küm eder durursunuz...
Yok hatırlamıyormuş,
Yok müsade buyurulursa
İzah edecekmiş,
Uzun uzun...
Bırakın bu martavalları
On yıl dinlediğimiz yetmez mi
Kısa kesin artık kısa kesin
Aydın havası olsun.

OĞUZ CAN

OLMAYACAK İŞ

Demokrat İzmir gazetesinin tahribine ait duruşmada, Başkan Sayın Abdullah Üner Menderes'e soruyor :

— Avukatlarınızın sözüne ilâve edecek birşey varsa söyleyiniz...

Sanık Menderesin cevabı da şu:

— Toparlanamıyorum reis beyefendi. Bir zaman verilirse söylerim.

Hım!.. Kırk yılınbaşı doğru söyleyeceği tuttu demek. Ama bu ulus ona on yıl süre ile toparlanabilmesi için izin verdi de gene o toparlanamadı. Verilecek üç-beş günlük mühletle mi toparlanacak... Olmayacak bir iş...

made in turkey

hüseyin kormazgil

Size çarşaf, direk, boru, ip, dağ verseler ne yapabilirsiniz? Fil yapabilir misiniz? Ben de yapamam. Bu gereçle yapsam yapsam ev yaparım. Ev de değil, çadır yaparım. Belki çadır da yapamam. Olsa olsa, Gaffar yaparım. Sırtına da yazarım: MADE İN TURKEY...

Ama körler bu gereçle pekâlâ bir fil yapmışlar. Bilirsiniz ya, bir de benden dinleyin. Vaktin birinde körlerin arasına bir fil sürmüşler. «Bilin bakalım bu nedir?» demişler. Körler ne bilsinler neyin ne olduğunu? Biri varmış bacağını kucaklamış filin, «Bu direktir» demiş. Biri kulağına yapmış, «Hımm... bu çarşaftır» demiş. Öteki hortumuna asılmış, «Bildim bildim, bu bir borudur» demiş. Bir başka körün eline de kuyruğu geçmiş filin, çeker de çeker! «Vallahi de billâhi de bu bir iptir» demiş. Ellerini filin karnında gezdiren kör de, «Şerefsizim bu bir dağdır!» demiş. Ampirik kör dedikleri biri daha varmış, köşesinde oturur dururmuş. «Bu Allah olmaya Allah amma» demiş, «nasıl indi körlerin arasına?»

Bu anlattığıma bakıp ta politika yapacağımı sanmayın. Politikacıları kızdırmak öylesine kolay ki... Örneğin şimdi desem ki, politikacıların arasına demokrasiyi sürmüşler, «Bilin bakalım bu nedir?» demişler. Körler, - pardon, politikacılar-, hep birden saldırmışlar filin - pardon, demokrasinin - üzerine. Her birinin eline bir yeri geçmiş filin - pardon, demokrasinin-, sonra başlamışlar demokrasi hakkında nutuk çekmeğe:

— Demokrasi bir borudur!

— Demokrasi bir çarşaftır!

— Demokrasi bir direktir!

— Demokrasi demek, kalın bir ip demektir!

Hadin bakalım inandırın körleri, demokrasinin bunlar olmadığına? Onun için ben burada politika yapacak değilim. Demokrasi ister ip olsun, ister direk, umurumda değil benim. Sırtlarını demokrasiye dayayıp dünyalıklarını bulanlarla da işim yok. Ne haltederlerse etsinler. Gemisini yürütene kaptan demişler. Yürütsün de, ister başıyla yürütsün, ister kıçıyla, beni ilgilendirmez. Beni ilgilendiren Gaffar'dır. Gaffar nasıl fil oldu, ben şimdi onu anlatacağım size.

Öğretmenler toplanmışlar öğretmenler odasında, öğrencilerin durumlarını tartışıyorlardı. Biri çok zekiydi ama, çalışmıyordu. Birinde sineğin kanadı kadar akıl yoktu ama, babası valiydi. Biri tahtaya kalkınca dili tutuluyordu. Biri yerinde uyuklıyacak kadar terbiyeliydi. Birinin yaşı yirmibeşti ama, aklı dört yaşındaydı. Yâni bütün bunlar konuşuluyordu. Tarihçi dedi ki:

— Gaffar benim dersimde çok başarılı.

Edebiyatçı dedi ki:

— Gaffar asıl benim dersimde başarılı.

Fizikçi dedi ki:

— Gaffar benim dersimde de başarılı.

Jimnastikçi dedi ki:

— Gaffar asıl benim dersimde başrılı.

İngilizceci dedi ki:

— Gaffar İngilizcede çok başarılı.

Matematikçi de öyle dedi. Kimyacı da öyle dedi. Hemen hepsi öyle dedi. Bu yüzden biraz da kapıştılar galiba. Gaffar niye her derste başarılıydı ki?

Birkaç gün sonra bir teneffüste matematikçi, Gaffar'a sokuldu:

— Gelsene Gaffar, dedi, seninle biraz konuşalım.

Başladılar koridor boyunca konuşarak dolaşmağa. Matematikçi sözlerini şöyle bitirdi:

— Zeki bir öğrencinin bir takım fasaryalarla uğraşmasını istemiyorum. Sende matematikçi kafası var. Memleketimizin mühendise ne kadar ihtiyacı olduğunu biliyorsun. Bu memleketi ancak mühendisler kurtaracaktır. Sen geleceğin büyük bir mühendisisin. Onun için, öyle bir takım ıvır - zıvır dersleri boşver de, matematiğe sarıl. Ötekilerden geçecek kadar numara alırsan yeter.

Zil çalmıştı, ayrıldılar. Gaffar kendini mühendis görmeğe başlamıştı bile. Tespih çeker gibi problem çözüyor, yürürken para boller çiziyordu. Birgün yine bir ders arasında İngilizceci gelip girdi koluna:

— Gel seninle biraz konuşa - lım, dedi.

Son sözleri şu oldu:

— Sen geleceğin büyük bir mütercimisin Gaffar. Lisan demek kültür demektir. Bir lisan bilen bir insandır. İki lisan bilen iki insan, beş lisan bilen beş insan, on lisan bilen on insandır. Sen de müstesna bir lisan öğrenme kaabiliyeti var. Bütün dersler - den on numara alman şart değil. Ne diye vaktini bir takım fasafisolarla öldürürsün?

Zil çalmıştı, ayrıldılar. Gaffar kendini mütercim görmeğe başlamıştı bile. Bütün dersleri astı, başladı harıl - harıl İngilizce çalışmağa. Tüh, ne diye daha önce akıl etmemişti ki? Güveyinin, gerdek sabahı anasına babasına baktığı gibi bakıyordu öteki derslere. Nasıl olmuştu da onca vaktini fasafiso derslerle öldürmüştü?

Bir akşam okul dağıldıktan sonra Tarihçi elini omuzuna koydu Gaffar'ın. Öğretmenler odasına girdiler. Kimsecikler yoktu. Tarihçi başladı anlatmağa. Çok ta güzel konuşurdu:

— Sen istikbalin Herodotusun Gaffar. Bir takım kuru rakamları doldurmuşsun kafana. ne çıkar? Kültürlü insan, tarih bilen insandır. Maziyi bilmiyen, istikbali göremez. Napolyon bile, «Oğlum tarih okusun» demiş. Sana birkaç kitap vereceğim, onları oku. Önümüzdeki hafta dersleri sana verdireceğim.

Gaffar uçuyordu keyfinden. Somun - somun tarihleri devirmeğe başladı. Cenesi de gevşemişti. Anlatmağa başladı mı, susacağı yoktu.

— Hah, işte şimdi buldum asıl mesleğimi, dedi.

Bir öğle sonu, şehir kitaplığında tarih okuyordu. Edebiyatçı gelip yanına oturdu. Sonra çık-

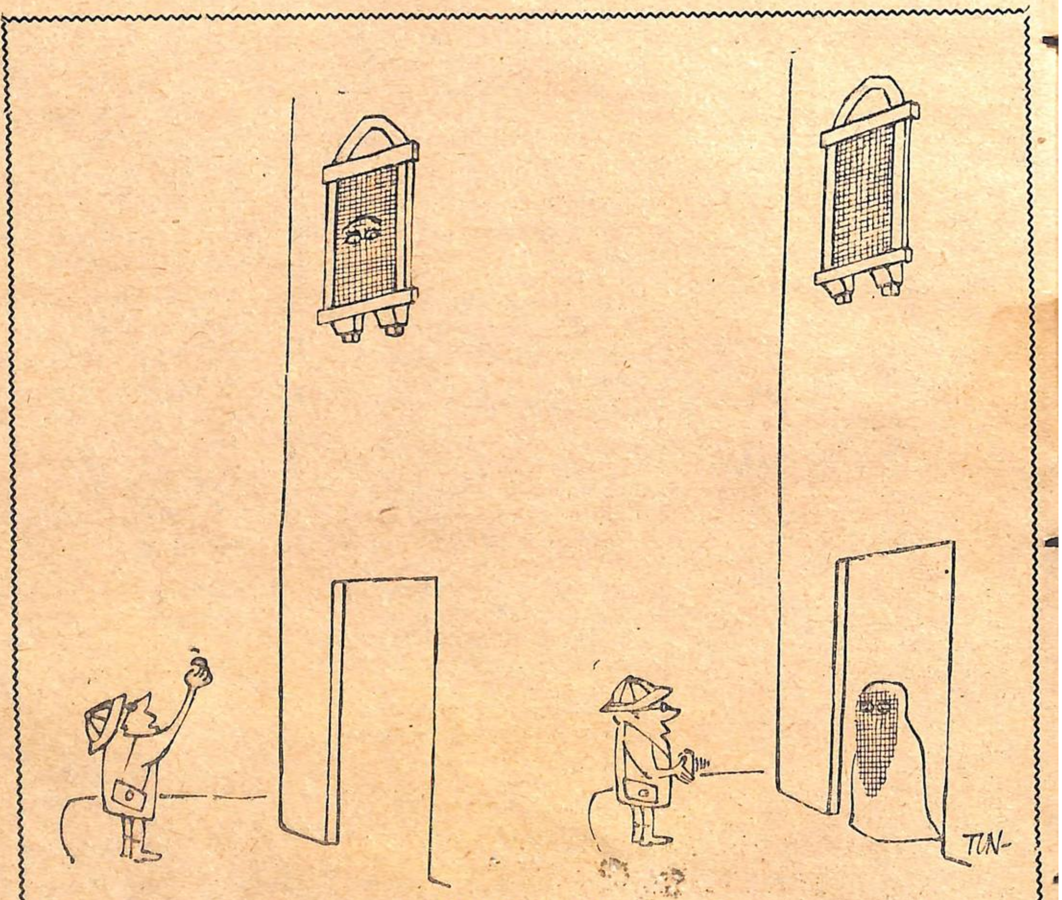

YAZISIZ

ÇOK BİLEN...

Papa her sabah uyandığı zaman, odasına giren hizmetçiye saati ve havanın durumunu sorardı. Zile basınca, içeriye giren hizmetçi, (saat 9, hava açık) ve ya (saat 10, fırtına var) diye cevap verirdi.

Papa da, her defasında, (teşekkür ederim, Tanrı ve ben bunu biliyoruz) karşılığını verirdi. Hizmetçi, zamanla bu cevaba kızmaya başlamıştı. (Mademki biliyor, ne diye tutup sorar?) düşüncesi, onun aklından silinmiyordu.

Bir sabah gene içeriye girdiğinde:

— Saat 8, hava güneşli, dedi.

Papa da mutad cevabını verdi:

— Teşekkür ederim, Tanrı ve ben bunu biliyoruz.

Hizmetçi sinsi sinsi gülümsedi. Perdeyi açtı ve:

— Hıh, dedi. Sizin bir şey bildiğiniz yok. Dışarda şakır şakır yağmur yağıyor...

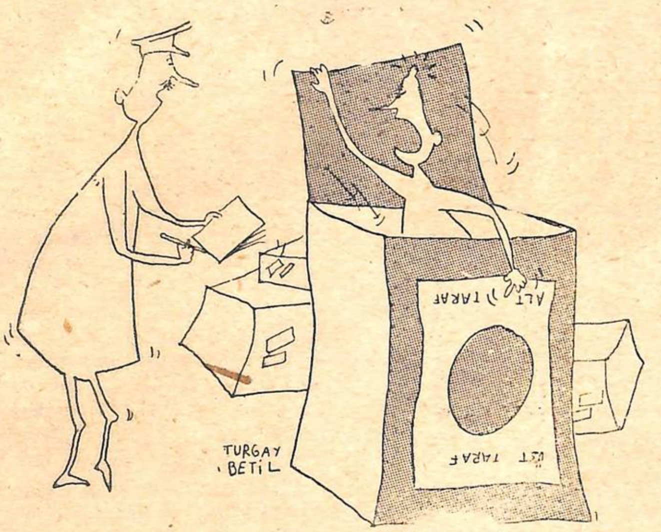

— BİRAZ DİKKAT ETSENE BE!..

lar!» demek istiyordu. Ama alkışların şiddetinden «Muh...» diyor, arkasını söyliyemiyordu. Yaşasın Memleket Partisinden Vatan Evlâtları Partisine aktarma olanlar, tıpkı kendi eski partileri iktidardayken yaptıkları gibi, başkalarını durmadan alkışlıyorlardı.

Bay Hafakan,

— Muh... muh ...muh... diyor, hıçkırık tutmuş gibi, başka bir şey söyliyemiyordu.

— Muh...

Alkış kıyamet...

— Arkadaşlar, çok rica ederim... dedi.

Alkışlıyorlardı.

— Tadını kaçırdınız artık! dedi.

Alkış daha da şiddetlendi. Başbakan kızmıştı:

— Ama yeter artık!.. Muh..

Alkış göklere yükseliyordu.

Başbakan kıpkırmızı oldu,

— Yeter ulan... Kesin! diye bağırdı.

Dinliyen yoktu, alkışlıyorlardı.

Kızgınlığın sonuna gelen başbakan, ne yapacağını şaşırıp gülerek,

— Yapmayın ulan, dedi, namussuzluk etmeyin... Muh...

Baktı ki alkış durmuyor; Başbakan alkış gürültüleri arasında ne dediğini kendisi de anlamadan konuştu, kürsüden indi.

Kongre böylece sona erdi... Ama başbakanı nerde görseler, aktarma partililer durmadan alkışlıyorlardı. Öksürse alkışlıyorlar, hapşırsa alkışlıyorlar, esnese, uyusa burnunu kaşısa alkışlıyorlardı.

İlk zamanlarda bu alkışlara kızan, hattâ,

— Yapmayın yahu... Rica ederim... Namussuzluk etmeyin!.. derken, yavaş yavaş alkışlara kızmaz oldu. Sonraları alkışa alıştı. Daha sonra alkış beklemeye başladı. Gözünü kırpsa da alkışlamayı unutsalar, neden alkışlamadınız, der gibilerden kızarak çevresindekilere bakıyordu.

Böyle böyle...

Halk arasında söylentiler almış yürümüştü. Herkes Başbakanın deli olduğunu söylüyordu. Delinin sonu ne olursa, Başbakanın ve Vatan Evlâtları Partisinin sonu da öyle oldu. İki ay bile sürmedi. Vatan Evlâtları Partisi hükûmeti devrildi

Tarihteki bu en önemli hükûmet darbesinden ders almamız gerekir. Bütün yöntemler denenip de hiç biriyle hükûmet devrilmezse, bu yöntemi denemek gerekir. Dünyanın en sağlam hükûmetleri bile buna dayanamaz, devrilirler.

Hepinize, çalışmalarınızda başarılar dileriz.

SON

Genç kuşağın en sevilen şairlerinden biri olan Ümit Yaşar OĞUZCAN'ın bu sayımızdan itibaren taşlamalarını yayınlıyoruz.

"Akıllı Maymunlar" kitabı ile düşük idarenin en güzel yergisini yapan OĞUZCAN, taşlama edebiyatında genç kuşağın en başarılı ismi olarak yer almıştır.

AYDIN HAVASI

Kimi «Hatırlamıyorum Reis beyefendi» diyor.
Kimi «ben yapmadım,
ben görmedim,
ben duymadım,
Kimi de «bütün suç onda» diyor
— O emir verdi vurduk,
— O emir verdi kırdık,
— Boynumuz kıldan ince.
— Çaldıysak;
Öyle üç beş kuruş çalmadık ki
Utanalım.
— Rüşvet aldıysak;
Randevuevlerinden, kumarhanelerden,
kerhanelerden aldık
Vermeselerdi.
Biri de kalkmış:
«Talebe kardeşlerim» diyor da
Bir daha demiyor.
Ya öteki:
«Paşaya diyor çok saygım var benim»
— Refikam cariyenize de bir gece söylemiştim
Ben bu gidişatı beğenmiyorum diye
Onun için tahliye isterim efendim
tahliye.
Ya şu cevhere ne buyrulur?
«Böyle olacağını bilseydim istifa ederdim.»
Ulan etseydiniz be
Sizi tutan mı vardı?
Kara gözlerinize aşık değildik ya!
Elinizin pisliğiyle
Devlet işine karışırsanız,
Böyle olur işte.
Şimdi kem küm eder durursunuz...
Yok hatırlamıyormuş,
Yok müsade buyurulursa
İzah edecekmiş,
Uzun uzun...
Bırakın bu martavalları
On yıl dinlediğimiz yetmez mi
Kısa kesin artık kısa kesin
Aydın havası olsun.

OĞUZ CAN

OLMAYACAK İŞ

Demokrat İzmir gazetesinin tahribine ait duruşmada, Başkan Sayın Abdullah Üner Menderes'e soruyor :

— Avukatlarınızın sözüne ilâve edecek birşey varsa söyleyiniz...

Sanık Menderesin cevabı da şu:

— Toparlanamıyorum reis beyefendi. Bir zaman verilirse söylerim.

Hım!.. Kırk yılınbaşı doğru söyleyeceği tuttu demek. Ama bu ulus ona on yıl süre ile toparlanabilmesi için izin verdi de gene o toparlanamadı. Verilecek üç-beş günlük mühletle mi toparlanacak... Olmayacak bir iş...

made in turkey

hüseyin kormazgil

Size çarşaf, direk, boru, ip, dağ verseler ne yapabilirsiniz? Fil yapabilir misiniz? Ben de yapamam. Bu gereçle yapsam yapsam ev yaparım. Ev de değil, çadır yaparım. Belki çadır da yapamam. Olsa olsa, Gaffar yaparım. Sırtına da yazarım: MADE İN TURKEY...

Ama körler bu gereçle pekâlâ bir fil yapmışlar. Bilirsiniz ya, bir de benden dinleyin. Vaktin birinde körlerin arasına bir fil sürmüşler. «Bilin bakalım bu nedir?» demişler. Körler ne bilsinler neyin ne olduğunu? Biri varmış bacağını kucaklamış filin, «Bu direktir» demiş. Biri kulağına yapmış, «Hımm... bu çarşaftır» demiş. Öteki hortumuna asılmış, «Bildim bildim, bu bir borudur» demiş. Bir başka körün eline de kuyruğu geçmiş filin, çeker de çeker! «Vallahi de billâhi de bu bir iptir» demiş. Ellerini filin karnında gezdiren kör de, «Şerefsizim bu bir dağdır!» demiş. Ampirik kör dedikleri biri daha varmış, köşesinde oturur dururmuş. «Bu Allah olmaya Allah amma» demiş, «nasıl indi körlerin arasına?»

Bu anlattığıma bakıp ta politika yapacağımı sanmayın. Politikacıları kızdırmak öylesine kolay ki... Örneğin şimdi desem ki, politikacıların arasına demokrasiyi sürmüşler. «Bilin bakalım bu nedir?» demisler. Körler, - pardon, politikacılar-, hep birden saldırmıslar filin - pardon, demokrasinin - üzerine. Her birinin eline bir yeri gecmiş filin - pardon, demokrasinin-, sonra baslamıslar demokrasi hakkında nutuk cekmeğe:

— Demokrasi bir borudur!

— Demokrasi bir carsaftır!

— Demokrasi bir direktir!

— Demokrasi demek, kalın bir ip demektir!

Hadin bakalım inandırın körleri, demokrasinin bunlar olmadığına? Onun için ben burada politika yapacak değilim. Demokrasi ister ip olsun, ister direk, umurumda değil benim. Sırtlarını demokrasiye dayayıp dün - yalıklarını bulanlarla da işim yok. Ne haltederlerse etsinler. Gemisini yürütene kaptan demisler. Yürütsün de, ister başıyla yürütsün, ister kıçıyla, beni ilgilendirmez. Beni ilgilendiren Gaffar'dır. Gaffar nasıl fil oldu, ben şimdi onu anlatacağım size.

Öğretmenler toplanmışlar öğretmenler odasında, öğrencilerin durumlarını tartışıyorlardı. Biri çok zekiydi ama, çalışmıyordu. Birinde sineğin kanadı kadar akıl yoktu ama, babası valiydi. Biri tahtaya kalkınca dili tutuluyordu. Biri yerinde uyuklıyacak kadar terbiyeliydi. Birinin yaşı yirmibeşti ama, aklı dört yaşındaydı. Yâni bütün bunlar konuşuluyordu. Tarihçi dedi ki:

— Gaffar benim dersimde çok başarılı.

Edebiyatçı dedi ki:

— Gaffar asıl benim dersimde başarılı.

Fizikçi dedi ki:

— Gaffar benim dersimde de başarılı.

Jimnastikçi dedi ki:

— Gaffar asıl benim dersimde başrılı.

İngilizceci dedi ki:

— Gaffar İngilizcede çok başarılı.

Matematikçi de öyle dedi. Kimyacı da öyle dedi. Hemen hepsi öyle dedi. Bu yüzden biraz da kapıştılar galiba. Gaffar niye her derste başarılıydı ki?

Birkaç gün sonra bir tenef - füste matematikçi, Gaffar'a so - kuldu:

— Gelsene Gaffar, dedi, se - ninle biraz konuşalım.

Başladılar koridor boyunca konuşarak dolaşmağa. Matematikçi sözlerini şöyle bitirdi:

— Zeki bir öğrencinin bir takım fasaryalarla uğraşmasını istemiyorum. Sende matematikçi kafası var. Memleketimizin mühendise ne kadar ihtiyacı olduğunu biliyorsun. Bu memleti ancak mühendisler kurtaracaktır. Sen geleceğin büyük bir mühendisisin. Onun için, öyle bir takım ıvır - zıvır derslere boşver de, matematiğe sarıl. Ötekilerden geçecek kadar numara alırsan yeter.

Zil çalmıştı, ayrıldılar. Gaffar kendini mühendis görmeğe başlamıştı bile. Tespih çeker gibi problem çözüyor, yürürken para boller çiziyordu. Birgün yine bir ders arasında İngilizceci gelip girdi koluna:

— Gel seninle biraz konuşa - lım, dedi.

Son sözleri şu oldu:

— Sen geleceğin büyük bir mütercimisin Gaffar. Lisan demek kültür demektir. Bir lisan bilen bir insandır. İki lisan bilen iki insan, beş lisan bilen beş insan, on lisan bilen on insandır. Sen de müstesna bir lisan öğrenme kaabiliyeti var. Bütün dersler - den on numara alman şart değil. Ne diye vaktini bir takım fasafisolarla öldürürsün?

Zil çalmıştı, ayrıldılar. Gaffar kendini mütercim görmeğe başlamıştı bile. Bütün dersleri astı, başladı harıl - harıl İngilizce çalışmağa. Tüh, ne diye daha önce akıl etmemişti ki? Güveyinin, gerdek sabahı anasına baba sına baktığı gibi bakıyordu öteki derslere. Nasıl olmustu da onca vaktini fasafiso derslerle öldürmüstü?

Bir aksam okul dağıldıktan sonra Tarihci elini omuzuna koy du Gaffar'ın. Öğretmenler odasına girdiler. Kimsecikler yok - tu Tarihci basladı anlatmağa. Çok ta güzel konusurdu:

— Sen istikbalin Herodotusun Gaffar. Bir takım kuru rakamları doldurmussun kafana. ne cıkar? Kültürlü insan, tarih bilen insandır. Mazivi bilmiyen, istikbali göremez. Napolyon bile, «Oğlum tarih okusun» demiş. Sana birkaç kitap vereceğim, onları oku. Önümüzdeki hafta dersleri sana verdireceğim.

Gaffar ucuyordu kevfinden. Somun - somun tarihleri devirmeğe basladı. Cenesi de gevşe - misti. Anlatmağa başladı mı, susacağı yoktu.

— Hah, işte şimdi buldum asıl mesleğimi, dedi.

Bir öğle sonu, şehir kitaplığında tarih okuyordu. Edebiyatçı gelip yanına oturdu. Sonra çık-

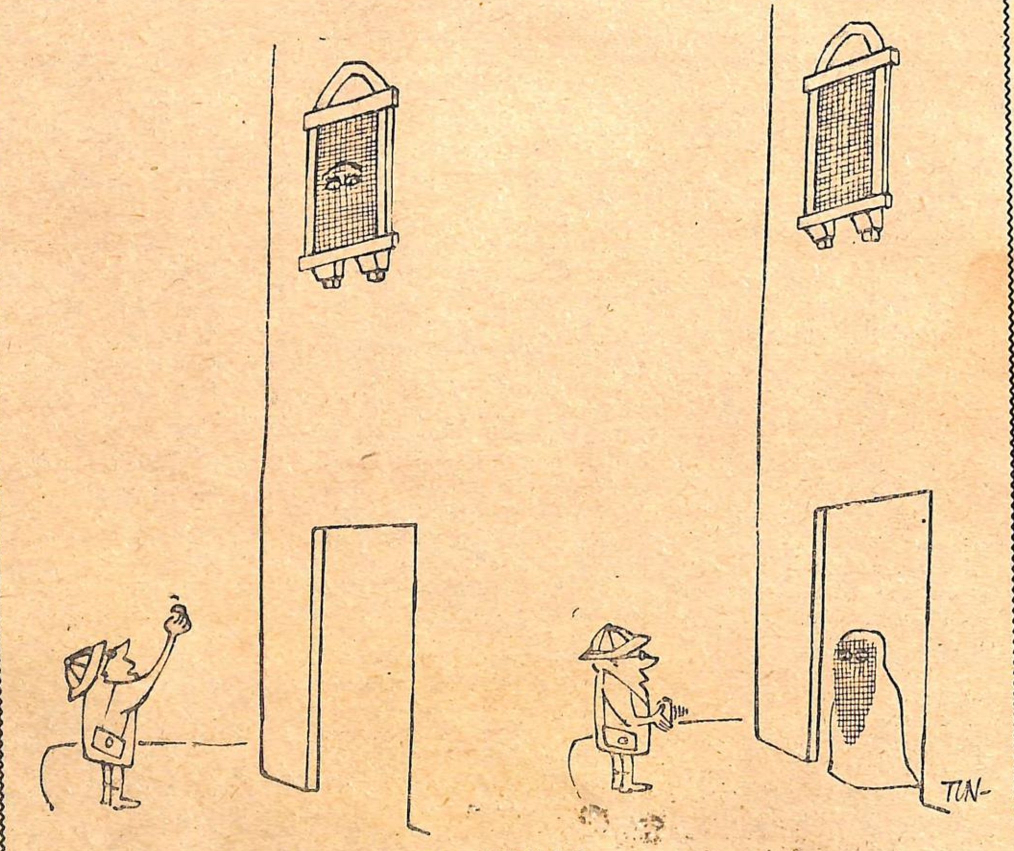

YAZISIZ

tılar. Son sözleri şu oldu Edebiyatçının:

— Liseyi bitirince birkaç kitap bastırmalısın Gaffar. Bütün umudumuz sende. Herkes tarihçi, matematikçi, kimyacı olur ama, edebiyatçı olamaz. Sende büyük bir sanat kabiliyeti var. Vaktini fasarya derslerle öldürme. Oku, yaz, çiz, karala. Bu memleket ilerde seninle iftihar edecektir. Vali ölür, padişah ölür, ama sanatkâr ölmez. Öteki derslerden geçecek kadar numara alırsan yeter.. Yazdıklarını getir de göreyim.

Gaffar'ın kafası allak - bullak olmuştu. Sahi, ne diye okurdu bu tarih kitaplarını? Bir şair, bir romancı, bir hikâyeci olmak varken, ne diye harcardı ki kendini?

Oh, işte şimdi bulmuştu yolunu! Gelsin şiir, gitsin roman. Artık o, bambaşka bir dünyanın adamıydı. Günde elli şiir yazıyor, yüz hikâye kuruyor, bin roman düşünüyordu. Vitrinlerde adını görmeğe bile başlamıştı.

Oysa babası, Gaffar'ın doktor olmasını istiyordu. Dayısı, mutlaka mühendis ol diyordu. Amcası öğretmen olmağa zorluyordu. Ağbisi liseyi bitiremediği için Gaffar'ın da kendisi gibi olmasını istiyordu.

— Boşver lan, diyordu, oku - yup ta ne yapacaksın? Hakim çıksan ne geçer ki eline? Göm - lek alıp satsak, günde ikiyüz lira kazanırız. Babam bile anamı parayla satın aldı, enayi. Parasız insan oluncıya kadar, paralı eşek olmak iyidir.

O yıl böylece geçti. Gaffar sağın solun baskısıyla *fen* bölümüne ayrıldı. Çünkü sevdiği kız da mühendis olmasını istiyordu. Ne var ki, öğretmenler değişmişti. Kendisiyle ilgilenen yoktu. Fizik çalışırken tarih düşünüyor, matematik yaparken şiir kuru - yordu. Bir an geldi, bütün derslerden soğudu. Bir tencereye biraz et, biraz pirinç, biraz lâhana, biraz pırasa, biraz yağ, biraz peynir, biraz yumurta kor kaynatırsan ne olur sonunda? İşte öyle olmuştu Gaffar. Türlü ol - masına türlüydü ama, ne tadı vardı ne tuzu. Liseyi güçlükle bitirdi. Hangi fakülteye gideceğini bilemiyordu. Sonunda okumamağa karar verdi, hangi büyük sanatçı doğru dürüst okumuştu ki? Askere gitti, geldi, evlendi.

Şimdi bir bakkal dükkânı var Gaffar'ın. Dükkânın bir köşesinde kitaplar: Tarih, coğrafya, fizik, kimya, matematik, edebiyat, İngilizce okul kitapları... Pekmez yerine sülfirik asit, şiir yerine çamsakızı sattığı olu - yor müşterilerine. Bütün derdi politikaya atılmak. Fakat neresinden atılacağını bilemiyor. Coğrafyadan mı atılsa, tarihten mi, fizikten mi, yoksa edebiyattan mı? Bir türlü kestiremiyor. Dayısı diyor ki TRM Partisine gir, amcası diyor ki MKLNP'ye gir, babası diyor ki LNZP'ye gir. Ağbisi, SSMMP'ye girmezse merhabayı keseceğini söylüyor.

Geçen gün kendisine sordum:

— Gaffar, dedim, sana direk, çarşaf, ip, boru, dağ verseler ne yaparsın?

Hemen bir kalem aldı eline, söylediklerimi alt alta yazdı ve toplandı:

— Gaffar yaparım, dedi.

— Dön arkanı, dedim.

Sırtına tebeşirle kocaman bir MADE IN TURKEY yazdım.

Ama bu dediğim daha birinci Gaffar. Size birgün de milyonuncu Gaffar'ı anlatacağım.

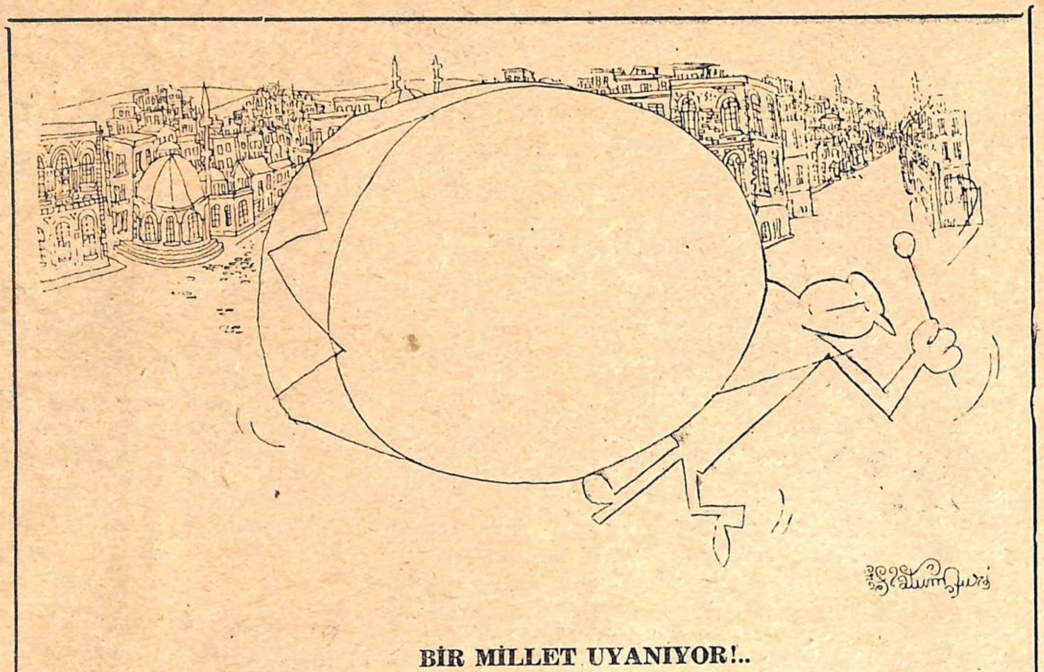

BİR MİLLET UYANIYOR!..

OLMAYACAK İŞ

Demokrat İzmir Gazetesi tahribatı sanıklarından Rauf Onursal duruşmada tanıklık edenlere gayet ağır bir dille saldırmış. Bunun üzerine Başkan Sayın Üner:

— Müdafaayı bahane ederek dinlenilen şahitlere, şuna veya buna hakaret etmek usulsüzdür. Kimseye hakaret ettirmemeye kararlıyız. Aksi takdirde takibat yapacağız...» Diyerek ihtarda bulunmuş...

«Usulü» düşüklerin hangisi bilir ki Rauf Onursal bilsin? Hem Onursal'ın sağa sola sataşması da eski alışkanlığının sonucudur. Bir zamanlar Torbalı İlçesinde savcı bulunan Onursal, oradaki müthiş faaliyetleriyle «Efe» adını almış, sonra İzmir Belediye Başkanı sıfatiyle Çiğli'deki meşhur hava alanı yolsuzluğunun kahramanı olarak efeliğini kuvvetlendirmiş ve sonunda da İzmirde bir kaç genelevin patronu bulunan kayın validesi sayesinde bu «efe» liğini de perçinlemiştir.

Bu kadar ünü olan bir efe elbetteki tanıklara da saldırır.

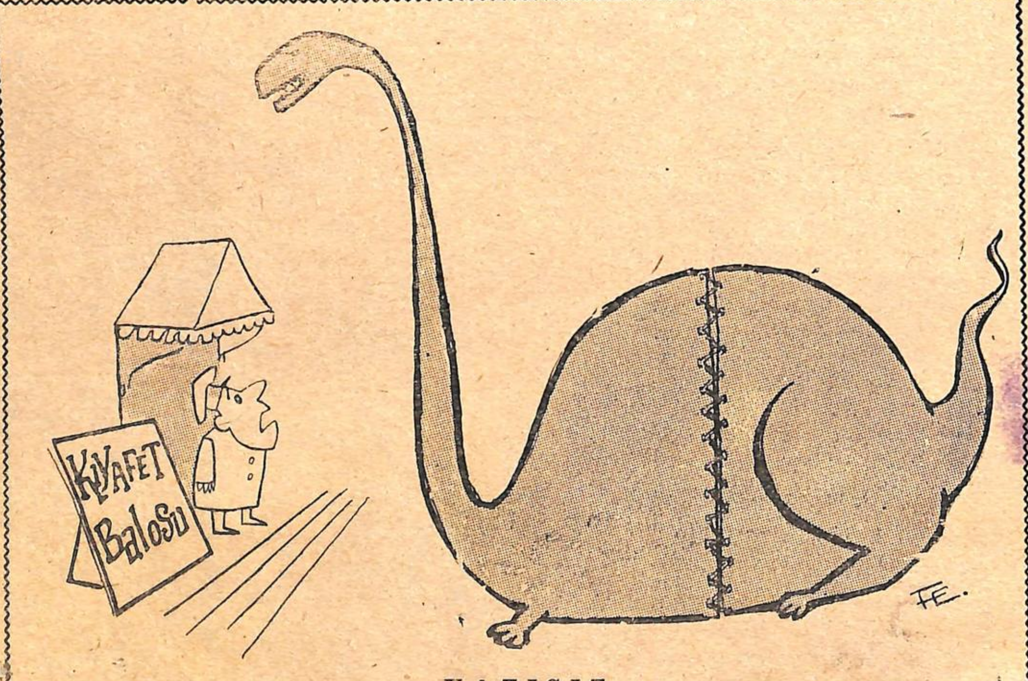

YAZISIZ

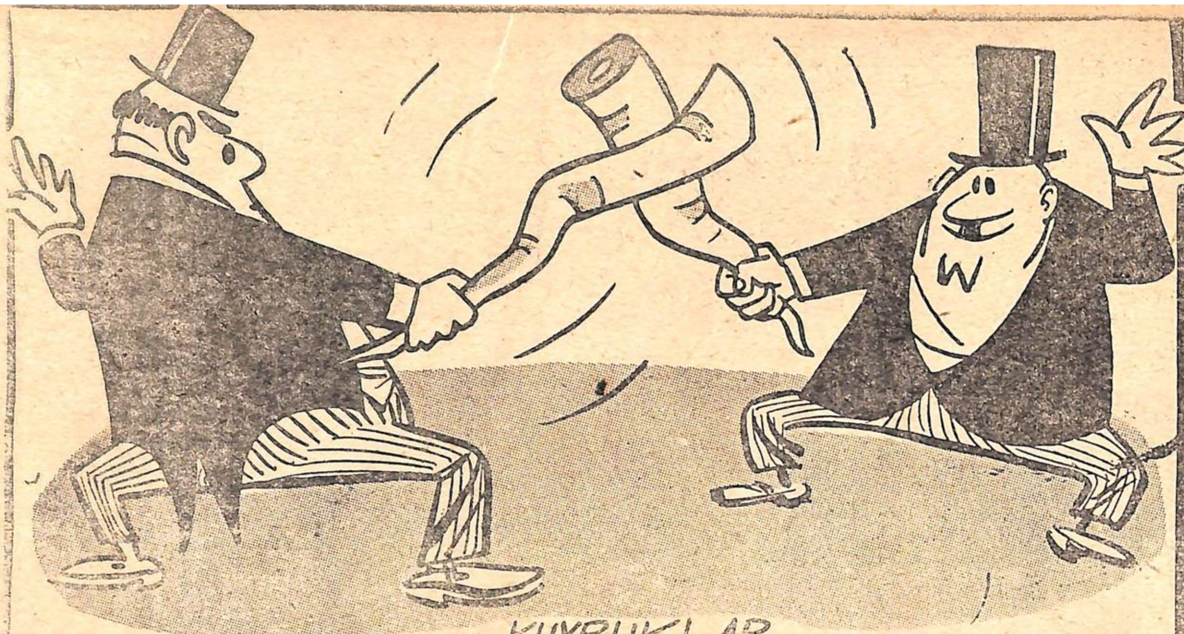
KUYRUKLAR

KÖKÜ İÇERDE...

GEZİCİ İLKOKULLAR TEŞKİLİ DÜŞÜNÜLÜYOR.

BİR ADAM ABDEST ALIRKEN ÜÇ BİN LİRASINI ÇALDIRDI..

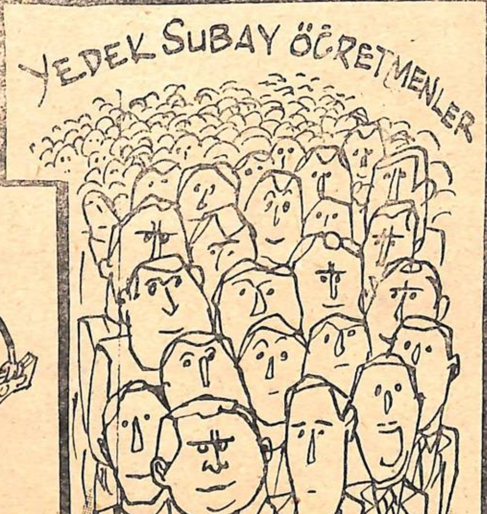

GENÇ MİLLÎ TAKIM

...aylar ...akıları

ALİ ULVİ
BEDRİ KORAMAN
FERRUH DOĞAN
SUAT YALAZ

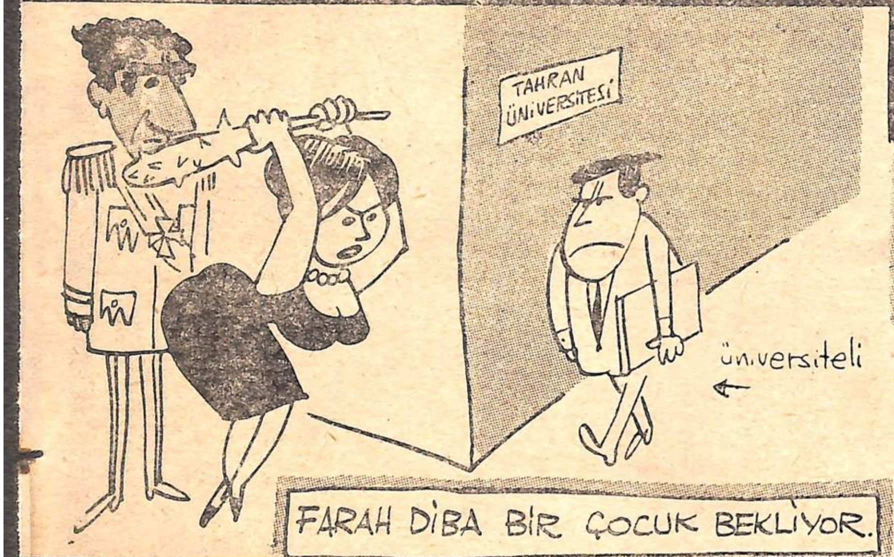

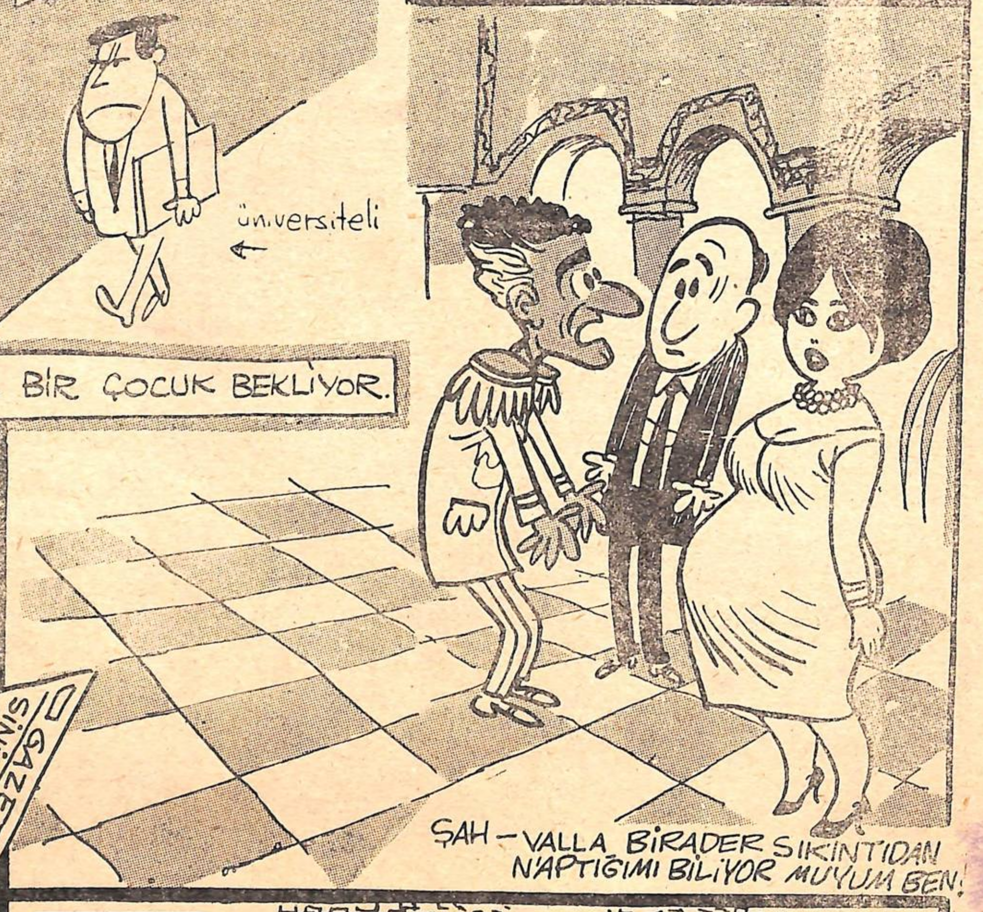

NASIL DÂHİ oldum

OLAN - SÜAVİ SÜALP

Bu yazıyı bütün kendini dahi zannedenlere armağan ediyorum...

Suavi SÜALP

Benim dâhi olacağımı anlamam soğuk bir kış gecesine rastlar. Acaba sıcak bir yaz günü dahi olduğumu anlasaydım daha iyi mi olurdu? Burasını pek net olarak kestiremiyeceğim ama herhalde ısı farkının insan beyni üzerinde daha faal bir rol oynadığı vakidir...

Eve o akşam biraz erken gelmiştim. İlk insan üstü hareketi kapıdan girince şapkamı portmantoya bir sallayışta takmakla yaptım. Çünkü elbise askısı için benim boyum normal bir adamın rahatça şapkasını asamıyacağı yükseklikteydi. Ben her eve gelişte şapkamı ufak bir sandalyanın yardımıyla askıya asardım...

İçeri girince karıma bugün soğanlı yahni pişirdiğine iyi ettiğini söylemem de ikinci anormal çıkışım oldu.. Evet sabahleyin evden çıkarken o bana soğanlı yahni pişireceğini söylememişti... Uzun zamandan beri birgün dâhi olacağımı düşünmüştüm. Bunu, bir çakmakta benzin olmadan yanmıyacağını bildiğim kadar biliyordum.

Salona girer girmez üçüncü insan üstü numaramı yaptım... Hiç piyano çalmasını bilmediğim halde doğru kızımın çaldığı piyanoya doğru yürüdüm ve parmağım herhangi üç tuşa sırayla basıp.

«— Do - Si - La» dedim.

Kızımın hayretle açılan gözleri önünde gittim yemek masasına oturdum ve küçük oğluma..

— «Sen dedim... bu gün neden matematikten sıfır aldın.» Sustu... Susması itiraftı... İşte dördüncü insan üstü hareketim bu oldu... Yemekte hiç konuşmadım. Bu arada boğazımda gittikçe artan bir basın ve midemde anormal bir ekşime hissettim.

Acaba Volterde de böyle ârazlar mı belirmişti?

Derhal yemeği bırakıp kütüphaneye koştum. Volter'in hayatını okumaya başladım. Kitapta, onun küçüklüğünde kızamıka yakalandığı ve üç kere zatürriye olduğu yazılıydı ama hiç benim bünyemin gösterdiği ârazlardan bahis yoktu.. Olmayabilirdi de... Çünkü her dahi biolojik bakımdan değişik fizyolojik nitelikte olabilirdi...

O anda midemdeki ekşime azalmış onun yerine beynimde bir uğultu başlamıştı. İşte artık bir insanın en önemli uzvu olan beynime sıra gelmişti... Birden karıma 18 Şubat 1951 de öğle yemeğinde ne pişirdiğini sordum.

Tuhaf bir şekilde yüzüme baktı Bilemezdi.. çünkü herhangi bir insandı.. ama ben gayet iyi hatırlıyorum. Kapuska pişirmişti...

— Kapuska diye bağırdım... Kapuska pişirmiştin...

Artık onların yanında duramazdım. Kalabalık arasında dâhi olmamam lâzımdı. Gargaraya gelebilirdi. Halbuki ben dâhi olmak için mantık ve jeofizik kuyruğuna girmiştim...

Derhal koşarak kendi odama çıktım. Pikaba Bethoven'in sekizinci senfonisini koydum. Bir divana yatarak gözlerimi on sene evvel yaptığım kendi portreme diktim!.. Evet artık dâhi olacağıma resme bakar bakmaz daha iyi inanmıştım. Masanın gözünden ufak aynamı alıp hayretle bağırdım.

— «Tamam o resimdeki adam ben değilim...»

Gerçi o resmimi on sene önce yapmıştım ama aynadaki bana hiç benzemiyordu. Halbuki aynadaki ben tam anlamıyla bendim. Şimdi bunu hanıma söylesem bana. «O resme tabiî benzemezsin, aradan on sene geçti» diye bilgiçlik taslardı.

Ya on sene geçmediyse... Meselâ 9 sene 10 ay 2 gün de geçmiş olabilirdi... İşte bu 58 günlük yanılma farkı çok mühimdi.

O anda çalan konçertonun andante kısmında yedinci obualardan biri falso yapmıştı... Çok iyi biliyorum plâk çizik değildi. Şakası filân yok bunun ben adamakıllı dehaydım, öyle üçüncü sınıf filân değil birinci sınıf...

Birden âni bir telâşa kapıldım. Vakit geçmeden dâhi olduğumu tescil ettirmeliydim. Hemen soyundum. En yeni elbiselerimi giyip traş oldum... Kıyafetimin gayet ciddî olduğuna kanaat getirdikten sonra ilk olarak meşhur psikoloji profesörü Enver Sağlam'ı aradım... Biraz sonra profesör karşımdaydı...

— Allo dedi... Kimsiniz?

— Ben Ahmet Tramvay.

— Buyurun efendim..

— Şu anda sizi hayrette bırakacak bir haber veriyorum Ben.. bir dakka (saate baktım) 11 i 26 geçe dâhi olduğumu anladım. Bunu belediyeye tescil ettirecekim ama önce size bildirmeyi uygun buldum.

Profesör, garip değil mi hiç de terbiyesine uymıyacak bir kelime kullandı ve telefonu kapadı.. Herhalde daha önce başka bir şeye sinirlenmişti. Ben hemen sırasiyle Belediye reisine, polise maliyeye, itfaiyeye ve cankurtaran merkezine bu mühim haberi verdim.

Bu millî vazifemdi. Ben artık milletin malıydım. Memleket bir deha kazandığını anlayınca kimbilir ne kadar sevinecekti..

Hemen gidip resim çektirmeliydim... Yarın mutlâka resmim her yerde aranacaktı ve bütün gazetelerden istenecekti.

Derhal koşarak aşağıya indim karımın ve çocuklarımın önünden geçerken:

— «Gidiyorum ve geleceğim

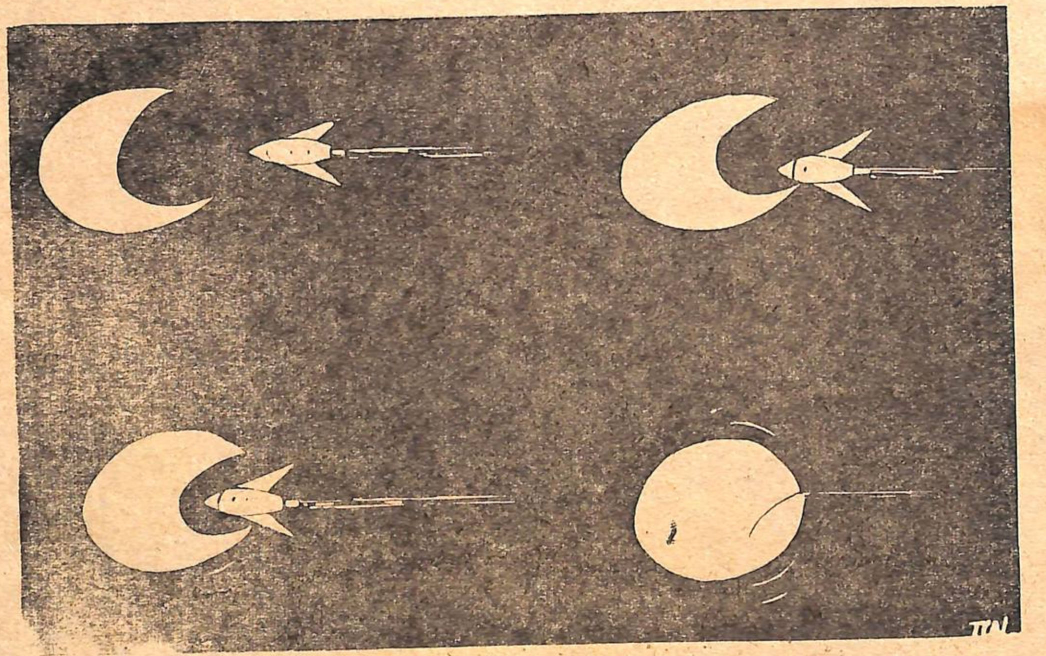

YOL NASIL DAYANIR

İstanbul Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü, İstanbul yolların neden çabuk bozulduğunu anlamak için incelemelere başlamış..

Bu kadar basit bir gerçeği kavrayamamakta sebep yok...

Tanrının günü caddeleri arşınlayan, bunca işsiz güçsüz insanlara yol mu dayanır?

ALIŞMIŞ...

Yassıada'da tutuk bulunan İstanbul olaylarının müthiş kahramanı Bumin Yamanoğlu, kalmakta olduğu koğuşta arkadaşlariyle kavga edip, hâdise çıkardığından, Yassıada Komutanlığı tarafından saçları ustura ile kesilmiş.

Bumin Yamanoğlu ve arkadaşlarının kavga edip, hadise çıkarmaları eski alışkanlıklarının bir eseridir. Malûm ya alışmış, kudurmustan beterdir, can çıkmayınca huy çıkmaz...

Zeki Şahin'ler lâzımdı

Düşükleri Yassıada'ya sürükleyen sebeplerin nedenleri araştırılınca, ortaya şu gerçek çıkıyor:

On yıl süreyle tepemizde hükûmet eden diktatör taslakları memleketi bir çiftlik, ulusu bu çiftliğin sürüleri, kendilerini ise bu sürünün çobanları sanıyorlardı. Nitekim Yassıada

PÜF NOKTASI

M. Samim Akay

duruşmalarında Zeki Şahin bu hususu şu ifadesiyle doğrulamıştır:

«Aralarında komünistlerin de bulunduğu gazeteciler daima beni çoban köpeğine benzetirlerdi..»

Ne var bunda kızacak? Kendilerini çoban sanan düşüklere, elbette Zeki Şahin'ler lâzım gelecekti...

AYNEN

1500 Km. yolu aç bi ilâç yürüyen 300 Lumumbacı asker, 2000 kadar Gana'lı askerin kargâh kurdukları Luluaburg şehrini ellerini kollarını salla - ya sallaya işgal etmişler. Şehre girdikleri zaman önce karınlarını doyurmuşlar, sonra da şehri almışlar...

Ne komik harp değil mi? Tıpkı bizim yerli filmlerin savaş sahnelerini hatırlatıyor...

ESKİ HİKAYE

Zonguldak'ın Toysanlı köyündeki ilkokula kundak konmuş... Gazeteler bu haberi yepyeni bir şeymiş gibi bildiriyorlar Oysa; bizde ilk öğretime çoktan kundak konmuştu. Öyle olmasaydı, cehaletimizle dünyada bu kadar ün sağlayabilir miydik?

İNSAF YAHU!

Bazı fırıncılar, ramazan pidelerinin üstüne sarı boya sürüp, bunları yumurtalı pide diye satıyorlarmış...

İnsaf yahu, insaf!...

Yıllardan beri gözümüzü boyayan politikacı esnafının elinden çekmediğimiz kalmamışken şimdi de başımıza fırıncılar çıktı...

Boğazımızdan geçecek bir lokmacık gıdamızı da boyamayın bari.

Günahkâr mı oluruz?

Almanya'ya kütle halinde işçi gönderiyoruz. Aramızdan ayrılan bu vatandaşlarımız için kafamız avuçlarımızın arasında, gözlerimiz yaşlı, derin derin düşünüyoruz. Bu yurttaşlarımız diyarı gurbete neden göç ediyorlar? Elbette ki işsizlikten...

Almanya'daki iş alanlarını Türkiye'ye getirip, böylece işsizliği ortadan kaldırmanın çaresini arasak günahkâr mı oluruz?

BİRAZ GEÇ

Ord. Prof. Dr. Tahir Taner'in adını taşıyan Taner tesisi «dolandırıcılık» konusunda bir yarışma düzenlemiş.

Eğer bu yarışma 27 Mayıs'tan önce yapılsaydı, hiç şüphesiz düşük iktidar sorumluları ekstra ekstra birinci gelirlerdi.

M. Samim AKAY

– SOKAK İSMİNİN «DENİZALTI» OLDUĞUNA EMİN MİSİN?

dedim. Ne mühim lâftı bu be...

Kapıyı açtım. Dışarı çıktım... O anda iki polis üzerime atılarak beni yakaladılar. Biraz sertçe beni beyaz bir arabaya koy - dular...

Hükûmetin beni bu kadar çabuk himayeye almasına sevin - dim. Öyle ya ben artık uluorta ayak altında dolaşmamalıydım.

Bir müddet sonra beni arabadan indirip büyük bir binadan içeri soktular. Ve memleketin en meşhur profesörlerinden birinin karşısındaydım, ona:

— «Size artık kendimi teslim

★★

ediyorum üstad dedim. Bir deha herşeyden evvel milletin malı - dır.»

Bir şey söylemeden bana baktı sonra:

— «Bunu götürün dedi öbür dâhilerin yanına koyun.»

Sevincimden gözlerim yaşardı. İki muhafızın arasında yürürken arkama dönüp:

— «Lütfen profesör dedim. Karıma haber verin ona, o artık bu memleketin malı oldu deyin..»

Peki der gibi başını salladı. Ben de kollarımı kabartıp göğsümü şişirdim ve muhafızları - mın arasında hükûmetin bana ayırdığı özel odama doğru yürüdüm.

Suavi SÜALP

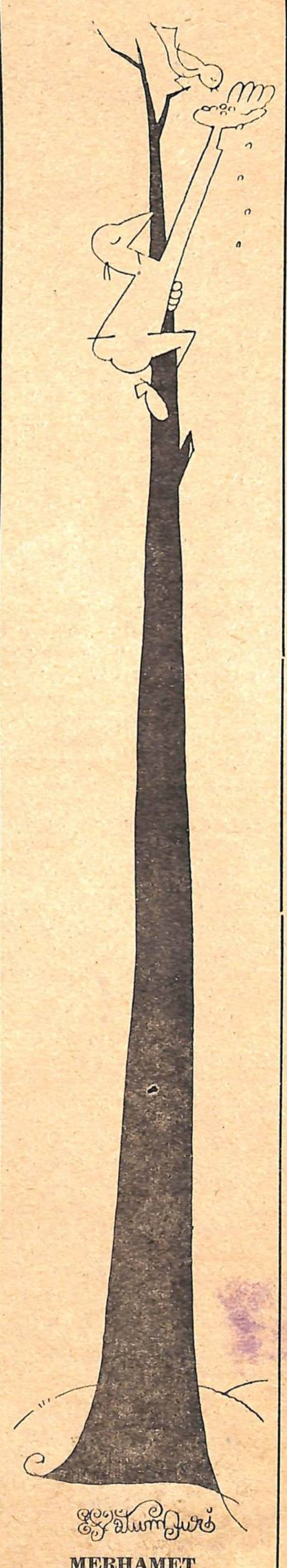

MERHAMET

ŞU BENİM SÜLÂLEM

Mark Twain

Bazı okuyucular, soyuma - sopuma dair bir yazıyı kaleme alacak olursam, başka işleri yokken belki okuyacaklarını çıtlattılar. Onların, büyük bir coşkunlukla ortaya sürdükleri bu isteği karşılıksız bırakamazdım. İşte sonucu:

Ailem aksoylu ve eski bir ailedir. Aslımız geçmişin en karanlık köşelerine kadar uzanır. Atalarımız arasında hatırlıyabildiğimiz en eski isim Higgins'dir. Söz konusu şahsın yaşadığı onbirinci yüzyılda, ailemiz, İngiltere'de Cork Kontluğunda, (Aberdeen) de otururmuş. O tarihten sonra Higgins yerine Twain soyadını kullanışımızın sebebi, hiçbirimizin akıl erdiremediği, incelemek zahmetine girmediği bir şeydir. Tüm Aksoylu ailelerde olduğu gibi, bu işin ardında şairane bir sebep bulunsa gerek.

Arthur Twain cok ünlü bir kisiymiş. İş adamı olup, dağ yollarında calısırmış. 30 yasındayken, İngiltere'nin (Newgate) denilen eski ve tanınmış yanılarından birine misafir edilmiş. Bir daha da oradan ayrılmaksızın, misafirliği sırasında haya - ta gözlerini yummuş.

1160 yılına doğru, atalarım - dan bir başkası, Auguste Twain nam salmış. Çok şakacı olan bu şahıs, eski kılıncını titizlikle bileyip, karanlık gecelerde uygun bir yerde gizlenir, geleni geçeni şişlermiş. Bunu, sakın onun kötü bir insan oluşuna yormayın. Sadece, şişlediği kimselerin şaşkın zıplamaları, sıçramaları hoşuna gidiyormuş. Bir gece alışık olduğu eğlenceye dal - mışken, polisler eğlencesine müdahale etmisler. Onun basını kesip, geleni geceni seyirle eğlen - sin diye, (Temple alanında) yüksek bir direğe takmıslar. Yerini çok beğendiğinden hiç şüphem yok. Çünkü oradan baskaları tarafından kaldırılmış, kendiliğinden ayrılmamış...

Sonraki iki yüz yıl boyunca, soyumuzda bir çok şövalye ismi gecer. Bunlar, savaşa sarkılar söyliyerekten, artçı birliklerin de gerisinde giden, savaştan sonra ise, ordunun basında dönen sayılı kahramanlarmış...

Onbeşinci yüzyıl başında, «Öğretmen» namıyla anılan «Güzel Twain» ortaya çıkıyor. Onun son derece güzel elyazısı varmış, öyle ki, taklit ettiği yazıları aslında ayırdetmek mümkün değilmiş. Bir hayli zaman bu işte çalışmış. Günün birinde bir iş anlaşması imzalamış ve dağ yollarında taş kırıcılığa göndermişler onu. İşin zorluğu, ellerinin hassasiyetini, ustalığını bozmuş. Gene de, taş kırıcılık mesleği süresince - yani tam kırkiki yıl - keyifli bir ömür sürmüş. Sonunda, görevinin başında canvermiş.

Üstlerini o derece memnun bırakmış ki, bu kırk iki yıl içinde, hemen hiç işsiz kalmamış. Saçları kesik ve elbisesi çubukluymuş. Ölünce, hükûmet yas tutmuş. Onun ölümünü memleket icin kayıp saymışlar.

Birkaç yıl sonra, ünlü John Morgan Twain ortaya çıkıyor. 1492 yılında, Kristof Kolomb ile beraber yeni dünya'ya göç eden bir zat... Kendisinin hatırı sayılır ölcüde gecimsiz ve alıngan olduğu anlasılıyor. Amerika yolculuğu boyunca yemeklerden şikâyet etmis, bu duruma bir care bulunmazsa, gemiden savusup gideceği tehdidini savuruyormuş...

Kristof Kolomb'un, nereye gittiğinin bile farkında olmadığını ileri sürerek, süvari için atıp tutuyormuş...

O tarihte geçmiş «kara... kara...» haykırışı üzerine herkesin yüreği titremiş, tabiî onunki hariç... Ufukda görünen sisli, so - luk, ince kara çizgisini şöyle seyretmiş, «eğer bu bir sol değilse, Tanrı beni bildiği gibi yapsın» demekle yetinmiş...

Bu kimliği karanlık yolcu gemiye ayak bastığı zaman, eski bir gazete kâğıdına sarılı B. G. markalı bir mendilden, L. W. C. markalı bir çift pamuk, D. F. markalı bir çift yün çorapdan, O. M. R. markalı bir gecelik entarisinden gayri eşyası yokmuş..

Gene de, yolculuğun devamınca, sandığını ileriye sürerek yapmadığı gürültü kalmamış. Kendisini öteki yolculardan önemli sayıp, burnu havalarda dolaş - mış...

Geminin baştarafı denize gömülüp, dümen havada kalınca, John Morgon, dengeyi sağla - mak için sandığını kıç tarafa taşıyarak sonucu beklermiş. Bunun aksi olunca da, sandığını baş tarafa taşırmış

Dolayısı ile, fırtınalı havalarda onu kapalı bir yere kilitle - mek zorunda kalıyorlarmış. Zira sandığından dolayı öylesine gürültü koparıyormuş ki, tayfalar, kendilerine verilen emirleri duymuyorlarmış... Kendisinin namus dışı, carpık, saygısız bir davranısı olduğunu sanmıyorum. Yalnız, geminin günlük defterinde, «garip bir olay» diye geçen bir sey var: Morgan gemiye bindiği zaman, eşyasının tümü bir gazete kâğıdına sarılabilecek kadar azmış. Oysa, karaya cıkacağı sırada aynı eşya, dört büyük sandık, bir hasır sepet, iki şampanya kasasına zor sığıyormuş... Gene de, bu ka - darla yetinmemiş. Karaya çık - tıktan sonra gemiye dönmüş, eşyalarından bir kısmını kaybettiğini ileriye sürmüş, başkalarının eşyaları arasında araştırma yapacağını söylemiş. Ötekiler dayanamamışlar, onun artık çok olduğunu, dayanamıyacaklarını bildirerek, kendisini denize at - mışlar. Küpeşteden sarkıp, merakla suyun yüzüne çıkmasını beklemişler. Ancak, dupduru suyun yüzeyinde bir hava kabarcığı bile belirmemiş.

Bir de ne görsünler, gemi yavaş yavaş açılıyor, demirin zinciri de teknenin yanından boşda sallanıyor.

Sonradan işin aslı anlaşılmış. Bu garip yolcu suya dalınca, geminin zincirini çözmüş. Demiri sırtlamış ve bir yerlerde bulduğunu söyliyerek vahşi yerlilere hurda fiyatına satmış...

Sülâlem, gerçekten de çok yüksek, gelişmiş, ince duygulara sahipti. Amerika yerlilerinin eğitim ve uygarlık bakımından gelişmelerindeki etkiyi kimse inkâr edemez. Morgan, yeni dünyada örnek bir cezaevi ve bir darağacı yaptırmış yerlile - rin dürüst, rahat, bilgili olmaları yolunda büyük çaba har - camış. Ancak, o tarihlerde soyumuzun tarihçesinde bir kesiklik, bir kopuş var. İşin tuhafı, Amerika'da bir beyazı asılma - sı tam o tarihlere rastlıyor.

Bu yüksek ve bilge kişinin torunu, bin altı yüz yıllarında falan boy gösterir. Tarih, onu «İhtiyar Amiral» namiyle tanıtı - yor.

Uzun zaman, hafif, süratli, silâhlı, gemilerden filolara komuta etmiş. Tüccar gemilerini kovalıyarak, onların daha hızlı yol almalarını sağlamış...

Amiralin hayat bağı, uzun

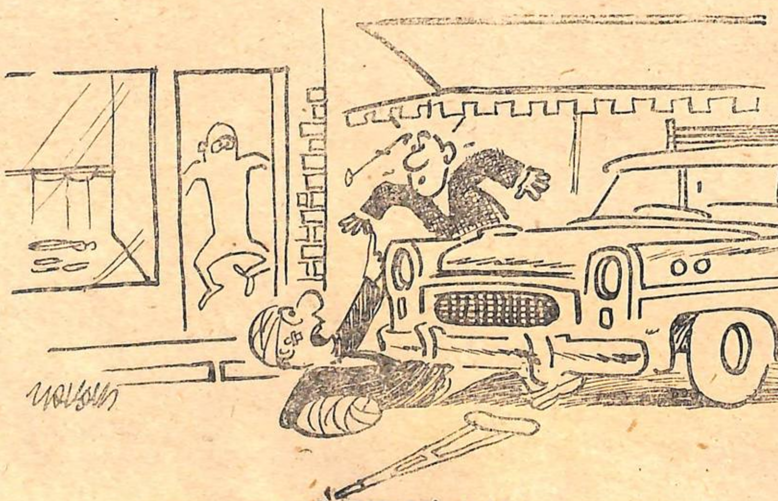

--- GENE Mİ SEN?

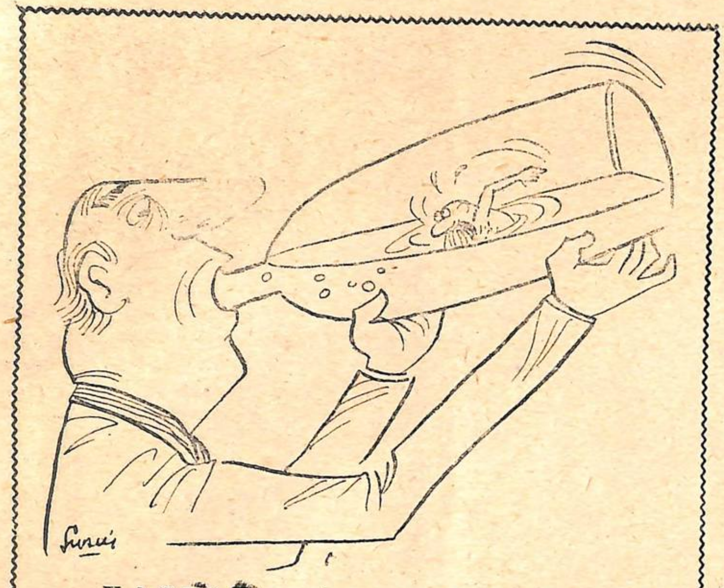

YAZISIZ

ve iyice sabunlanmış bir ip halinde kopmuş.

Onyedinci yüzyılın ikinci yarısında yaşamış olan Charles Henry Twain, değerli ve çalışkan misyonerlerden biridir. Güney Pasifik adalarından onbeş bin kişiyi hak yoluna çağırmış. Köpek balığı dişinden bir gerdanlık ve bir gözlüğün, pazar duasına gitmek için yeter olmadığını söylemiş. Cemaat onu öylesine severmiş ki, ölünce cenaze töreninden sonra toplu halde, lokantadan çıkarken, yaşlı gözlerle onu anıyor, çok iyi bir misyoner olduğundan bahsediyor ve çarçabuk gittiğine üzülüyormuş...

Pah - go - to - wah - wah (Domuz gözlü usta nişancı Twain), yaşadığı ortamda onsekizinci yüzyılın bulunmaz bir matahı sayılırmış. İngiliz General Braddock'un özgürlük düşmanı Washington'a direnmesi için, elinden gelen yardımı esirgememiş. Bir defa, bir ağacın ardına sinerek, Washington'un üzerine onyedi el ateş eden bu şahıstır. Ahlâk kitaplarında da anlatılan bir romantik hikâyenin buraya kadar olan kısmı doğrudur. Ancak, onyedinci elde dehşete kapılan kaatil'in, bu adamı Tanrının koruduğuna, onu büyük bir işi gerçekleştirmek için yarattığına inandığı yalandır. Atamız Twain, aslında:

— Amma da ters iş yahu, bu adam bir saniye doğru duramıyacak kadar sarhoş, demişti. Onyedinci elde durmasının sebebi de, daha fazla ve boşuna kurşun harcamamakmış... Kendi hal tercümem gelince, saydıklarımın yanında çok sönük kalacağı için bunu boşveriyorum. Benden sonra gelecekler, belki de atalarıma daha lâyık olurlar. Tek tesellim bu...

MARK TWAIN

★★★

CAN ÇIKAR...

Bir balina, bir yahudiyi, bir Çinliyi ve bir sandık portakalı yutmuştu. Ertesi gün, balina avcıları tesadüfen aynı balinayı avladılar. Hayvanın karnını yardıkları zaman bir de ne görsünler: Yahudi, portakalları bir köşeye istif etmiş, Çinliye portakal satıyor...

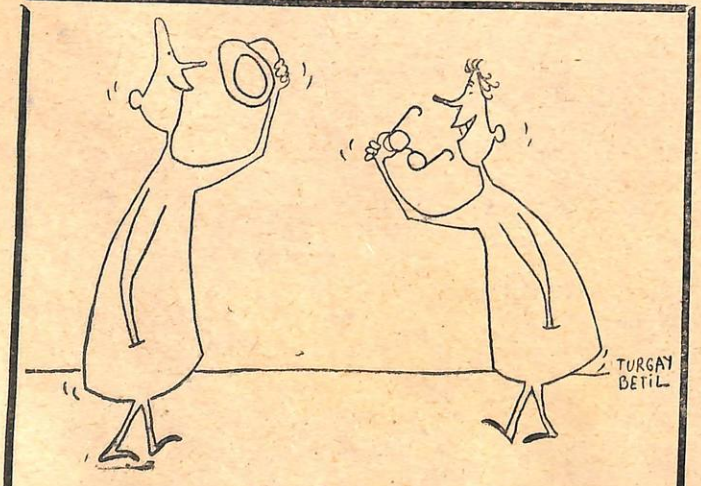

YAZISIZ

haftanın fıkrası

BAYAN BOLPARA

Şehrin tanınmış iş adamlarından biri olan Bay Bolpara, her sabah aynı saatde evinden çıkar, hususi otomobiline kurularak bürosuna giderdi. Bu, yıllardan beri böylece sürüyordu.

Bir sabah gene otomobiliyle giderken, şoför:

— Hanımefendi de sizinle beraber çıksa daha iyi olmaz mı dedi. Dönüp tekrar onu almakla, arabayı günlük bakımı için garaja götürmeye gecikiyorum.

Bay Bolpara biraz şaşkın:

— Benimle beraber mi çıksa? diye sordu. Fakat her sabah çıkıp ne yapacak?

Şoförü, onun şaşkınlığını farketmeksizin konuşmaya devam etti:

— Öyle ya, her sabah sizi bırakıyorum, yarım saat sonra da hanım efendi çıkıyor.

Bay Bolpara, işin içinde bir bit yeniği olduğunu sezmişti. Kötü kötü düşünerek:

— Şey... dedi. Bunu hallederiz. Hele bir yarın olsun, sen, hanımı gideceği yere götür, sonra da gelip beni al...

Bay Bolpara, o geceyi bunaltıcı düşüncelerle kıvranarak geçirdi.

Ertesi sabah, bürosuna gitti ve şoförünü beklemeye koyuldu.

Çok geçmeden şoför çıkageldi. Arabaya bindiler ve şehrin kenar mahallelerinden birinde, görünüşü hiç de güven vermiyen bir yapının önünde durdular.

Bay Bolpara, buranın netameli bir yer, hani şu gizli zevk yuvalarından biri olduğunu anlamıştı.

Şoförüne.

— Hadi, dedi. Git ve karımı getir.

Şoför, onun dediğini iki ettirmedi, hemen fırladı. Eve girdi.

Kurd iş adamı içi içini yiyerek bekliyor, karısına ne söyliyeceğini, neler yapacağını tasarlıyordu

Biraz sonra, şoför dışarı çıktı. Beraberindeki açık - saçık giyinmiş, saçları dağılmış, yüzü kıpkırmızı kesilmiş kadını adetâ sürüklüyordu.

Yaklaştılar, yaklaştılar... Sonunda, şoför otomobilin kapısını açtı ve kadını içeriye iteledi.

Bay Bolpara, kadına baktı ve ağzı hayretten bir karış açık, şoföre döndü:

— Ne yaptın be adam? Bu, benim karım değil. Onu tanımıyor musun sanki?..

Şoför, perişan bir tavırla cevap verdi.

— Biliyorum efendim, biliyorum. Bu beni mkarım... Şimdi sizinkini de getireceğim...

★★★

SEBEBİ VARMIŞ...

Açlıktan, yokluktan yanıp yakıldığı halde boş dolaşan ve kendisi için bulunan işlerin hepsini reddeden genç bir ressama, dostları sordular:

— Yahu hem parasızlıktan kıvranıyorsun, hem de bir iş tutmuyorsun. Bu ne biçim şey böyle?

Ressam, acı acı gülümsedi:

— Aşkolsun, dedi. Beni bu kadar insaniyetsiz mi sanıyorsunuz? Memleket işsizlerle dolu. Bu zavallı adamlardan birisinin yerini mi alayım yani?...

(Başmakaleden devam)

gecekondularda yatıp kalkanlar; isteyip te okuyamıyanlar; bekleyip te bulamıyanlar; umup ta hayal kırıklığına uğrayanlar; ne demiye yeryüzüne geldiğini, ne bakımdan insan sayıldığını anlıyamıyanlar, bunlar ne olacak? Neler değişecek? Nelerine ne eklenecek? Hayatlarında ne farkedecek? Hangi parti, hangi kabine, hangi program bunların dertlerini halledecek?

Ne zaman sisler dağılacak, memleket gemisi demir alacak ve hür ve mutlu insanların huzurlu insanların, huzurlu ülkesine doğru geriye dönmemecesine, yola çıkacak?

Emil Galip SANDALCI

BİR YEDEK ÖĞRETMENİN NOTLARI

MERHABA

İşte Manisa'nın Kırkağaç kazasının Karakurt Köyü...

Kırkağaçtan «motor» la köye geliyoruz. Motor diye traktöre diyorlar.

Traktörün, ratata... ratata... ratata... ratata... sesini aşıp yanındaki şoförle konuşmağa çalışıyorum.

Şoför Nuri:

— Köy büyüktür, diyor.

— İki hocamız daha var, diyor. Hüseyin öğretmenle, Şerif öğretmen.

Yalnız kalmıyacağıma seviniyorum.

Yirmi kilometre sonra köy göründü.

Muhtar Mehmet Ağa ve diğer öğretmenlerle tanıştık. Muhtarın kafasında bir sarık gördüm. Sarı işlemeli bir bez... Yalnız muhtarda değil bütün köylülerin kafasında aynı sarıktan var.

— Bu ne acaba? diye, Hüseyin hocaya sordum.

— Buna burada bez derler.

— Peki şapka giymezler mi bunlar.

— Giymezler, bez bağlarlar.

— Niye acaba?

— Günahtır....

— Yaaa!........

KAHVE SOHBETİ

Muhtar, buyur çay içelim diye, beni kahveye davet etti. Kendimi takdim ettim.

— Ben köyünüze İnkılâp hükümeti tarafından tayin edilen yedek subay öğretmenim.

— Merhabayın!

— Merhaba!.

— Oş geldin!.. Oş geldin!.

— Hoş bulduk!

Kahveciye, yap Halil dayı bir çay, diye seslenip etrafımı sarıyorlar.

— Merhabayın!

— Merhaba!.

Gelen bir «Merhabayın» çakıp oturuyor. Başka tek söz yok

Muhtara soruyorum.

— Merhabayın, ne demek?

— Yani hoca biz buraya kalabalık, geldik ya, onun için merhabayın deyolar.

Yalnız gelirsen, merhaba, diyeler....

— Bir nevi çoğaltma takısı demek bu.

— Evet evet... İşte öyle, diyor muhtar. Ama uzatmak niyetin de değil lâfı. Kısa kesiyor!

— Ben de bu hususta bildiğim kadarını söylüyorum, diyor.

Muhtar benim yanımda, bilmiyor, durumuna düşmek istemiyor. Ben de üsteliyorum:

— Bu araplardan kalma bir söz.. Aslı «Merhaba-ya-ayn dır. Yani merhaba ya dost manasına gelir.

— Öyledir. Öyleyse bile hoca, darılacak deeliz a...

GÜRBÜZ TÜFEKÇİ

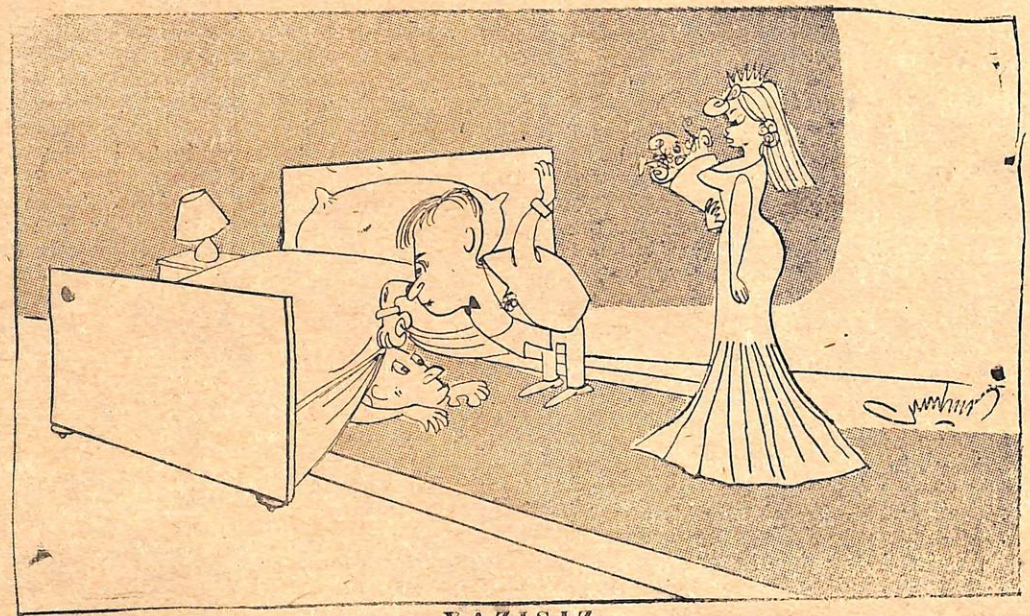

YAZISIZ

İMECE

Okuyunuz

Yedinci Sanat

YENİ SİNEMA

Türkiyede sinema sanatının tek dergisi

Ayda bir yayınlanır.

İLÂN TARİFEMİZ :

Kapak içi : 10 T. L.

İç sahifeler : 12 T. L.

FİATI 1 LİRA

Basıldığı yer :

Neşriyat ve Matbaacılık Kol. Şti.

Dizildiği yer :

Hergün Matbaası

yabancı karikatürler

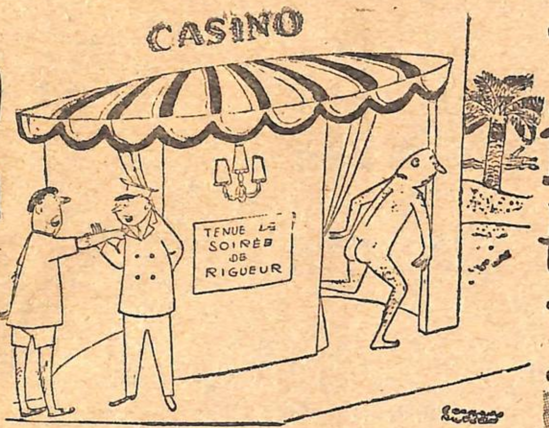

-PEKİ AMA ONUN KIYAFETİ YOK?..
-O GİRMİYOR Kİ, ÇIKIYOR!.

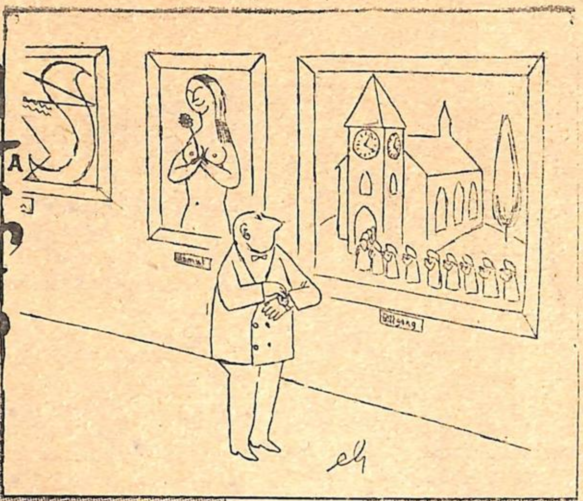

YAZISIZ

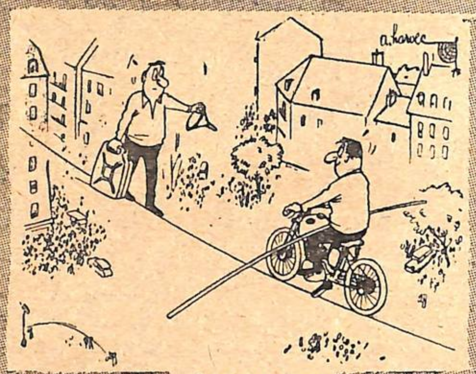

YAZISIZ

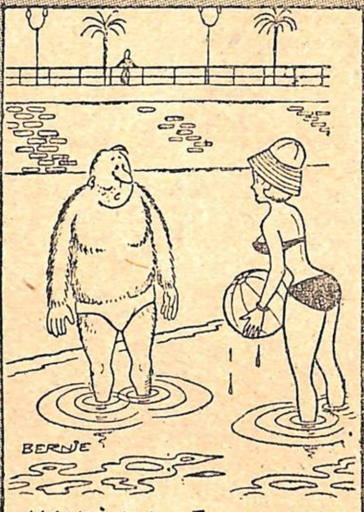

-HANGİ KAZAĞI ÇIKARA YIM SEVGİLİM ÜSTÜMDE KAZAK YOK Kİ

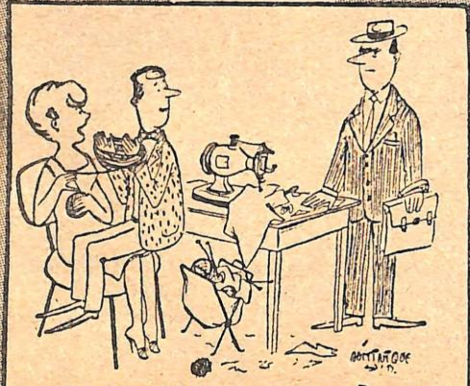

-NE KIZIYORSUN KOCACIĞIM BU BAY SEKRETERİNİN KOCASI!.

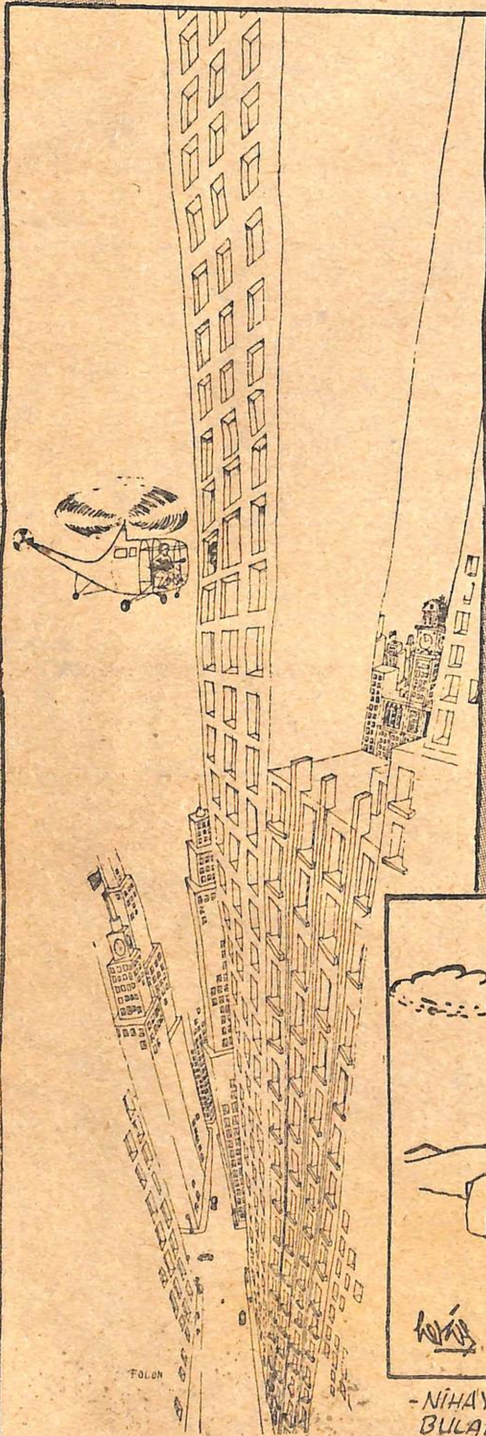

YAZISIZ

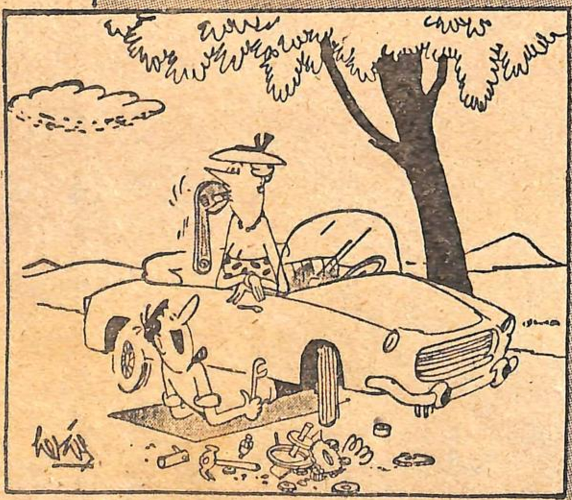

-NİHAYET AĞZINI KAPATACAK BİR ÇARE BULABİLDİM!..

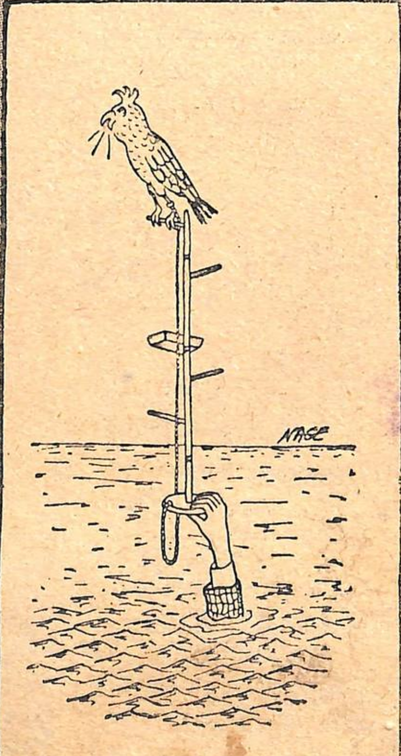

- İMDAT!..

Bayan Döviz

AZİZ NESİN *in büyük romanı*

Tefrika No. 17

Bilmedikleri olmaz. Hangi taşı kaldırsan altından çıkarlar. Sanat üstüne konuşmaya başladılar mı ağzın açık kalır... Yalnız çok konuşmaları doğru değildir. Eşeledin mi çabucak dibini bulursun, sözleri bitiverir. Ondan sonra donup dolaşıp hep aynı sözleri söylerler. Onun için, bu kızları kocaları hiç durmadan öpecekler ki, karıları öpüşmekten vakit bulup konuşamıyacaklar. İlkin dinliyene çok ilginç gelen sözleri, tekrarlandıkça yavanlaşır. Eğer kocaları, durmadan öpüp ağızlarını kapamazsa yandılar. İki satır operadan, üç satır Sagn'dan, dört satır Sait Faik'ten... Oradan geçerler resim sergisine, biraz da ondan. Daha sonra konser... Baş edilmez bu endüstrinin mahsulü kızlarla kardeşim. Onun için tanışılı tanışmaz, birden samimî olup, hemen dudaklarına yapışacaksın ki, hep aynı plâk gibi konuşup seni bıktırmasınlar.

Muzaffer, Halûk'un gevezeliklerinden başı şişmiş,

— Bırak kız endüstrisini de, nasıl iş bulacağımı söyle, dedi, ben vazgeçtim iş bulmaktan, sıkıldım yahu...

— Bana bak, sen bu gece burada kendine bir iş bulamazsan, git, kendini Sarayburnundan aşağı at!.. Yahu, böyle bir yerin yanında İş Bulma Büroları kaç para eder... Baksana, aslan gibi delikanlısın, sen kendi değerini bilmiyorsun.

— Demin yaşlı bir kadın, kumaş muayene eder gibi kolumu sıktı da, yanındaki kadına «Maşallah dibek gibi delikanlı...» dedi.

— Bak gördün mü!.. Sen iş aramıyacaksın. İş seni arayıp bulur, ayağına gelir... Hadi, yürü, dolan ortalarda. Benim yakamı da bırak artık. Benim de kendime göre dalgam var..

Halûk böyle deyip yürüdü. Muzaffer yine ortada bir başına kalmıştı.

Büyük salonda herkes kendi halinde sayılabilirdi. Ortada dans ediliyordu. Küçük salonlarda yer yer kumar oynanıyor, yeşil çuhalı masalarda renkli fişler yuvarlanıyordu.

Herkesin kendi âlemine daldığı bu yerde Muzaffer nasıl, kimden iş bulabileceğini bir türlü anlıyamıyordu.

Pembe renkli, oluklu sütunlardan birine sırtını dayamış, baktığını görmeyen gözlerle çevresini seyreden Muzaffer, düşünüp dururken, sert bakışlı uzun bıyıklı bir adam önüne dikildi. Kimi insanın şaşılası bir görünüşü vardır. Böylelerinin yüzlerine baktığımız zaman, kimisinde yalnız göz, yalnız burun, yalnız ağız görürsünüz. Sanki suratlarında burundan, ya da gözden başka hiç bir şey yoktur. Ağızları, burunları, gözleri, güzellikleri ya da çirkinlikleriyle, biçimlilikleri ya da biçimsizlikleriyle öyle etkendir ki, yüzdeki bütün öbür şeyleri yokmuş gibi gösterir. Böylelerine bakınca karşınızda bütünüyle bir adam değil de, baştan aşağı bir burun, ya da ağızmış gibi görürsünüz. O n l a r r ı bir tanıyıp ayrıldığınız zaman, kafanızda onlardan salt bir burun bir çift kulak anısı kalır.

Muzaffer'in önüne dikilen sert bakışlı adam da öyleydi, sanki yalnız bıyıktı. O sivri bıyık, adamın bütün suratında egemenliğini kurmuş ve adam bı kesseniz adamlığı kalmıyacak, kişiliği bitecek başka bir yaratık olup çıkacaktı.

Bıyıklı, sert adam Muzaffer'in önüne dikilmiş, gözlerini de Muzaffer'in gözlerine dikmiş, göz kırpmadan öylece bakıp duruyordu. Muzaffer bu bakışlardan tedirgin olup, biraz yana çekildi. Bıyıklı adam da ondan yana dönüp yine önünü kesti, gözlerini dikti. Muzaffer bir daha yer değiştirdi. Bıyıklı adam da bir daha önüne geldi.

Bu adam belâ mıydı? yoksa bir yerden tanışıyorlar mıydı?... Muzaffer adama dikkatle baktı Hayır tanımıyordu. Muzaffer ona bakınca, bıyıklı adam şöyle bir süzdü. Bıyıklı adamın döğüşe hazırlanan hint horozlarına benzer bir hâli vardı. Nerdeyse kanat yerine kollarını çırpıp, kesik kesik ötecek, sonra Muzafferin tepesine sıçrıyacaktı. Yoksa Muzaffer bilmeden, yüksek sosyete yasalarına aykırı bir iş mi yapmıştı. Delikanlı da döğüşe hazır, ama çok nâzik bir deyişle,

— Afedersiniz beyefendi, dedi, bir yerden mi tanışıyoruz?

Bıyıklı adam hiç cevap vermeden sanki göz kararıyla boyunu ölçmek i s t e r gibi delikanlıyı saçından tırnağına süzüp duruyordu. Muzaffer,

— Boyumu merak ettiniz sanırım, dedi, boyum bir seksen iki... Nasıl, size uygun mu?

Adam yine süzerek, Rumelili, Istrancalı, belki de biraz Arnavut Türkçesine kaçan ağızla,

— Efendi, efendi... Keandine gelli!.. Karilera, kizlera, efendıma soyleyim, elin mamahsenilerina yiyecek gibi bakılmaz! dedı, çekip gitti.

Muzaffer şaşkınlıkla bıyıklı adamın arkasından baka kaldı. Adam arkasından lüle, canlanmış bıyık hâlinde görünüyordu. Ne demek istemişti bu canlı bıyık? Muzaffer'in kadını kızı gözü görüyor muydu? O kendi derdine düşmüştü. Birden sinirlendi. **(Devamı var)**

EN FAZLA
İKRAMİYE VEREN BANKA
İŞ BANKASIDIR

7 Haziranda:
15
APARTMAN
DAİRESİ
1 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira
ayrıca 1800 talihliye
çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

BOŞUNA DÜŞÜNMEYİNİZ

Yara, yanık ve sivilce tedavisinde: DERİVİT

ÇALIŞAN VE
DÜŞÜNENLERİN
GAZETESİDİR

TANİN

ÇIKTI

★ CIKTI

★ HABERDE

★ Politikada

★ Sosval Konularda

★ Sporda

★ San'at ve Kültürde

★ Karikatürde

ve HALK İÇİNDE

HALK İÇİN

HALKA HİZMET EDEN

en yetkili kalemler.

OTO STOP !..